

SZAKDOLGOZAT

**Nagy Viktória Fruzsina
2023.**

Kertészettudományi Intézet
Budapest

Kertészeti vállalkozásfejlesztés lehetőségei Szekszárdon

Nagy Viktória Fruzsina
Kertészmérnöki Tanszék

Készült a Kertészmérnöki Tanszéken

Tanszéki konzulens: Dr. Fehér Orsolya egyetemi docens, MATE

Bírálok:

tanszékvezető/szakirányfelelős

konzulens

Budapest
2023.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
2. Szakirodalmi áttekintés.....	5
2.1. A vállalkozó fogalma	5
2.2. A vállalkozások fogalma, kialakulásuknak története	7
2.3. Nemzetközi tapasztalatok (néhány nemzetközi tapasztalat bemutatása)	7
2.4. Vállalkozások az EU-ban.....	9
2.4.1. Vállalkozástípusok Magyarországon	11
2.5. Zöld infrastruktúra, dísznövények, Szekszárd zöldterületei	12
2.5.1. Szekszárd zöldítési tervei.....	14
3. Anyag és módszer.....	16
3.1. A vizsgálat helyszíne Tolna megye, Szekszárd	16
3.2. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek	20
3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása	20
3.4. A kutatás eredményei.....	22
4. Következtetések, javaslatok	31
5. Összefoglalás.....	33
Köszönetnyilvánítás	35
Forrásjegyzék.....	36
Melléklet.....	38
Függelékek.....	43

1. Bevezetés

Mostanában számtalan kortársamtól hallom azokat a kijelentéseket, hogy „itthon nincsenek lehetőségek”, „külföldre kell menni”, „csak a kapcsolatok számítanak”, és még hosszan lehetne sorolni. Nem értek egyet ezekkel a kijelentésekkel, melyek mögött érzem a pesszimizmust, a fiatalok céltalanságát.

Kíváncsi lettem, hogy milyen jövőképük van itthon a fiataloknak és hogyan viszonyulnak egy saját vállalkozás beindításához, amivel ők maguk teremthetik meg saját lehetőségeiket. Úgy gondolom, hogy a kockázattól való félelem mellett fontos probléma az önbizalom hiánya, ami pedig összefüggésben lehet az oktatás hiányosságaival is: a fiatalok döntő többsége nem vett még részt vállalkozói képzéseken vagy üzleti, vállalkozói készségfejlesztő tréningeken; nagyjából ugyanekkora arányban vannak azok, akik nem voltak még kapcsolatépítő rendezvényen, egyéb üzleti tanácsadáson vagy mentorálási programban.

Szakdolgozatomban arra keresem a választ, hogy az általam választott aspektusban milyen lehetőségei vannak a kezdő vállalkozóknak és vállalkozások indításának Magyarországon, Szekszárdon. A témaválasztásom annak köszönhető, hogy mindig is érdekelt egy vállalkozás létrehozása és működtetése, valamint, hogy milyen lehetőségei vannak egy vállalkozásnak, és mely területen érdemes befektetni szülővárosomban. A kutatás legfontosabb célja, hogy azonosítsa azokat az egyéni motivációkat és személyes háttérbeli jellemzőket, amelyek a vállalkozóvá válási folyamatot érdemben befolyásolhatják.

A szakirodalom feldolgozása során azt vizsgálom, hogy mit jelent a vállalkozó és a vállalkozások fogalma, milyen vállalkozástípusok léteznek. Érintem a nemzetközi tapasztalatok témakörét ebben a témában, valamint az Európai Unió tapasztalatok témakörét, majd a magyarországi vállalkozási lehetőségeket vizsgálom.

A saját kutatásom személyes kérdőíves megkérdezésem alapszik, aminek célja az, hogy felmérjem a fiatalok vállalkozási hajlandóságát, azon belül pedig azt, hogy melyek a motivációs tényezők egy saját vállalkozás beindítása esetén, illetve mi hátráltatja őket ebben. Lehetőségeimből adódóan a kérdőívet elsősorban a személyes ismeretségi körömben és a szekszárdi lakosság körében kérdezem le. A negyedik fejezetben megfogalmazom a következtetéseimet és javaslataimat, majd összefoglalóval zárom dolgozatomat.

2. Szakirodalmi áttekintés

A sikeres vállalkozáshoz szükséges tényezőkre eredetileg két fajta felfogás létezett, amelyek jelentősen eltérnek egymástól. Az egyik felfogás szerint a sikeres vállalkozáshoz egy jó ötlet és tőke kell, és a személyes tulajdonságok nem játszanak meghatározó szerepet. A másik felfogás szerint viszont a személyes tulajdonságok a lényegesek, és a tanult képességek nem fontosak. A szakma álláspontja az, hogy mindkét meglátás tartalmaz igazságokat, azonban önmagában mindkettő helytelen. A jó ötlet, és a rendelkezésre erőforrások önmagukban nem elegendők egy sikeres vállalkozás működtetéséhez, szükség van hozzá magára a vállalkozóra is. Azonban azok a tulajdonságok és képességek, amik egy eredményes vállalkozót jellemeznek nem csak veleszületettek lehetnek, hanem fejleszthetők és tanulhatók is (Szerb és Márkus, 2007). Az olyan vállalkozói tulajdonságok, mint a kezdeményezőkézség, a függetlenségre törekvés, az innovációs hajlam, pozitívan befolyásolhatja a vállalkozóvá válást és a vállalkozók társadalmi elismertségét is (Szerb és Kocsis-Kisantal, 2008).

A sikeres vállalkozói karrierhez egy bizonyos szintű szerencse is kell, természetesen ezen felül szükség van a megfelelő képességekre, készségekre és ismeretekre is. A szerencse ebben az esetben egy kínálkozó lehetőség inkább, azonban a lehetőség önmagában nem elég.

Fontos, hogy a vállalkozni tervezők „készenlétben” legyenek, tehát a megfelelő pillanatban mozgósítani tudják a szükséges tudásukat, erőforrásaikat (Laki-Szalai, 2004).

Vecsenyi (1999) szerint a vállalkozási sikernek öt szempontja van, szakmai siker, értékesítési siker, gazdasági siker, társadalmi siker és egyéni siker. A vállalkozás sikere pedig a vállalkozásban résztvevő személyektől, az időzítéstől, a hozzáférhető erőforrásoktól, és a környezettől függ. A szakdolgozatomban ezeket a kérdéseket részletesebben fogom elemezni.

2.1. A vállalkozó fogalma

A vállalkozó szó egy francia igéből (entreprendre) származik, mely magyarul vállalkozást, kockáztatást, próbálkozást jelent. Már a XIV. században szervezett utakat Marco Polo gazdasági célból, árut árura cserélt. Ricard Cantillon vezette be a vállalkozó szót, mint olyan racionálisan gondolkodó és döntést hozó személyt, aki kockázatot vállal és menedzsmentet biztosít egy üzlet számára. Adam Smith és Alfred Marshall a vállalkozókat belefoglalták egy munkás kategóriába. A vállalkozókat speciális gyakorlattal rendelkező személyeknek tekintették. Jean Baptista Sail a vállalkozót az ügynökkel tekintette azonosnak.

Ő már elválasztotta a vállalkozói nyereséget a tőkenyereségtől (Kovács, 2014). A vállalkozó/vállalkozás témakörét tekintve Schumpeter volt az egyik legkiemelkedőbb személy, hiszen az ő vállalkozás és vállalatfejlesztési tanulmányai gyakorolták a legnagyobb hatást a szakemberekre (Dániel, 2016). Különbséget tett a feltaláló és az innovátor között. A vállalkozót kiváló innovátornak tekintette, olyan embernek, aki hirtelen változásokat vezet be a mindennapi gazdasági tevékenységekbe. David McCellan (1961) pszichológus a vállalkozói lét létrejötte mögött nem gazdasági, hanem pszichológiai okokat gondolt. Úgy vélte, hogy a teljesítmény szükséglet elve alapján vannak emberek, akik a sikerre vágnak, magas teljesítményre, arra hogy kockázatot vállaljanak, nem pedig a pénzre. Peter Kilby a vállalkozót úgy írta le, mint „Nagy és fontos élőlény, akinek jellemzői és sajátosságai teljesen a szemlélő nézőpontjától függnék.” (McCellan és Kilby, 1965 idézi Fülöp, 2004). Lippen úgy vélte, hogy vannak vállalkozói törekvéssel rendelkező személyek, akinek azonban a szükséges erőforrásai nincsenek meg (Klement, 2012). Solomon fejlesztette ki a vállalkozó ma használt definícióját: „*innovatív személy, aki valami változást hoz létre az értékben, időt és fáradságot szentelve erre, vállalva a pénzügyi, pszichológiai és szociális kockázatot egy tevékenységorientált perspektívában és pénzbeli és személyes viszonzásként elfogadja a létrejött jutalmakat és büntetéseket.*” (Fülöp, 2004).

A vállalkozói szakirodalom egy része foglalkozik főként a vállalkozóvá válás folyamatával, és az ehhez szükséges személyes jellemzőkkel. Eleinte a teljesítménykényszer és a belső kontrollt tartották hangsúlyosnak. Később azonban a vállalkozói tankönyvek a fontos tulajdonságokról hosszabb-rövidebb listákat tartalmaznak. Említik például a kockázatvállalást, a kreativitást, a gyors döntéshozó képességet, vezetői készségeket, együttműködésre való hajlamot. A vállalkozói hajlam kialakulásában a tanulásnak, illetve az oktatásnak fontos szerepe van, de ezen felül még számos más tényező is befolyásolja. Szoros kapcsolat van a vállalkozási hajlandóság és a vállalkozóvá válás között, de ez természetesen nem jelenti azt, hogy a vállalkozói hajlam garantálja a vállalkozói jövőt. A vállalkozói hajlammal kapcsolatban számos vizsgálat folyik, és számos ellentmondásos eredmény található (Szerb és Márkus, 2007).

A vállalkozók többsége a fővárosban, vagy valamely vidéki nagyvárosban lakik. Már a 90-es években sem a fiatalok domináltak a vállalkozók körében. A legtöbbjük 40 év felett kezdett bele vállalkozásába. Külön csoportnak tekintjük azon vállalkozókat, akik kevés saját tőkével rendelkeztek és ezt felhasználva, illetve nagyobb összegű hitel felvételével lettek a vállalat vezetői, tulajdonosai. A vállalkozók egy másik része saját pénzét összegyűjtve, vagy mások tőkéjét igénybe véve privatizációs pályázatokon hirdetett vállalatokat, vagy vállalatrészeket vásároltak meg, majd adták el másoknak. Akik a szocializmus összeomlása környékén alapítottak vállalatot, kevés önerővel rendelkeztek. Végül voltak olyan vállalkozók, akik bekapcsolódtak a privatizációba, miközben új vállalatot hoztak létre (Laki és Szalai, 2013).

2.2. A vállalkozások fogalma, kialakulásuknak története

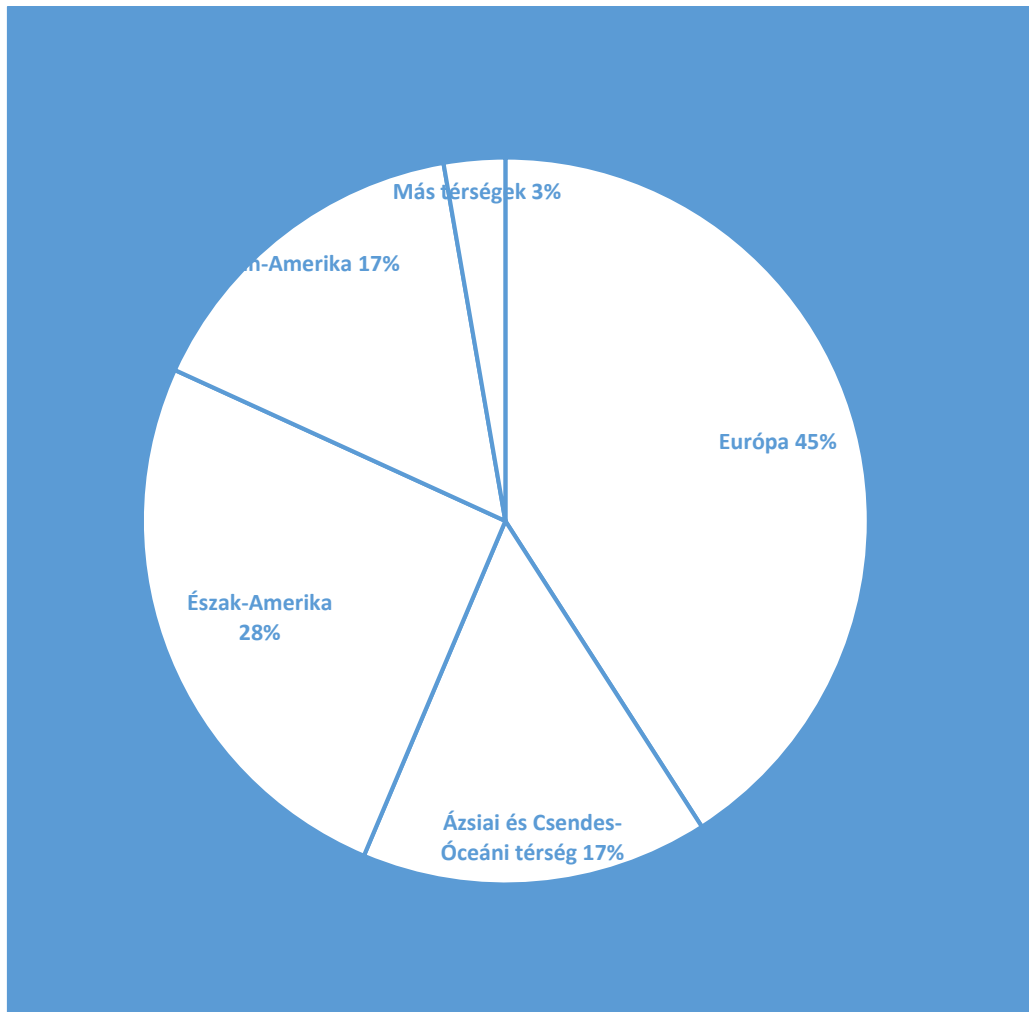
Miután megismertük a vállalkozó fogalmát, vállalkozókat jellemző tulajdonságokat, nézzük meg, mit tekintünk vállalkozásnak. Sok meghatározás létezik, én Vecsenyi János szavaival élek: *„A vállalkozás olyan út, amelyen a vállalkozóknak végig kell menniük az üzleti lehetőség felismerésén, a vállalkozást indító felkészülésen, a létrehozott vállalkozás működtetésén és fejlesztésén keresztül a vállalkozás esetleges megszüntetéséig, eladásáig, újraindulásig.”* (Vecsenyi, 2009; 19. o.). A vállalkozások története egészen a 13. századig nyúlik vissza. A „vállalkozó” már ekkor megjelent Angliában: kihasználta a gyapjúexportban rejlő lehetőségeket. Mivel olyan csoportról volt szó, akiket meg lehet adóztatni, az állam még támogatta is a polgári vállalkozók tevékenységét. A 16. században nagyobb lendületet vett a vállalkozások terjedése. A világgazdasági átalakulással az angol üzletemberek ki tudták használni az agrárforradalom lehetőségeit, s ezzel együtt megjelent a városi tőke a mezőgazdaságban, amely szorosabbá fűzte a juhtenyésztés és az ipari feldolgozás közti kapcsolatokat. A különböző területek egymáshoz közel kerülésével együtt megindult a városiasodás, majd a polgári átalakulás. Ez a folyamat lett a későbbi angol gazdaság alapja. Az abszolút monarchia megjelenésétől fogva segítette a vállalkozásokat. Ennek egyik formája az angol kereskedelem katonai védelme volt, amely egyre fontosabbá vált. Megemlíthetjük azonban a vámpolitikát, vagy a hajózási törvényeket. A hajózási törvények értelmében Angliába csak az angol vagy az importárut előállító ország hajói szállíthattak árut, Ezzel kirekesztették Hollandiát a közvetítő kereskedelemről, ha az angol területekre irányult. A törvény következtében háború tört ki, amely Hollandia vereségével fejeződött be 1654-ben, és így Anglia lett a vezető ország a közvetítő kereskedelemben. Mivel az átalakulás szerves volt, a gazdaság és a társadalom egészét érintette. Ennek következtében a vállalkozók csoportja is széles társadalmi alapra támaszkodhatott. 18. században a vállalkozók között nagy számban akadtak nagybirtokosok, kereskedők, dzsentrik, szabadfoglalkozásúak, de mégis a középréteg adta a vállalkozók többségét (Kaposi, 2010).

2.3. Nemzetközi tapasztalatok (néhány nemzetközi tapasztalat bemutatása)

A Fortune (amerikai nemzetközi üzleti magazin) a világ legnagyobb 50 vállalkozásának listáján, olyan világméretű és hírvű vállalkozások között, mint például az Apple, a HP, az Amazon, az AXA, az Allianz, a Bank of China, a Daimler, a Toyota, a Honda, a Ford Motor, a Royal Dutch Shell, az Exxon Mobil, a Samsung, a GE szerepelnek családi tulajdonban lévő vállalkozások is. Ezek a neves és gazdag vállalkozások a Wal-Mart, a Volkswagen, a Berkshire

Hathway, a Ford és az Exor családi ellenőrzés alatt működnek (THE 50 LARGEST CORPORATIONS, 2016). Amerika legrégebbi cége, a Zildjian török cintányérből készítő család vállalkozása, amely már a 16. generációváltásnál tart. Az amerikai S&P részvényindex 500 vállalatának egyharmada is családi cég. A világ legpatinásabbnak mondható családi cége a Houshi szálloda és fürdő Japánban, mely 1300 éves, és 46 generáció óta működik (Tobak et al., 2018).

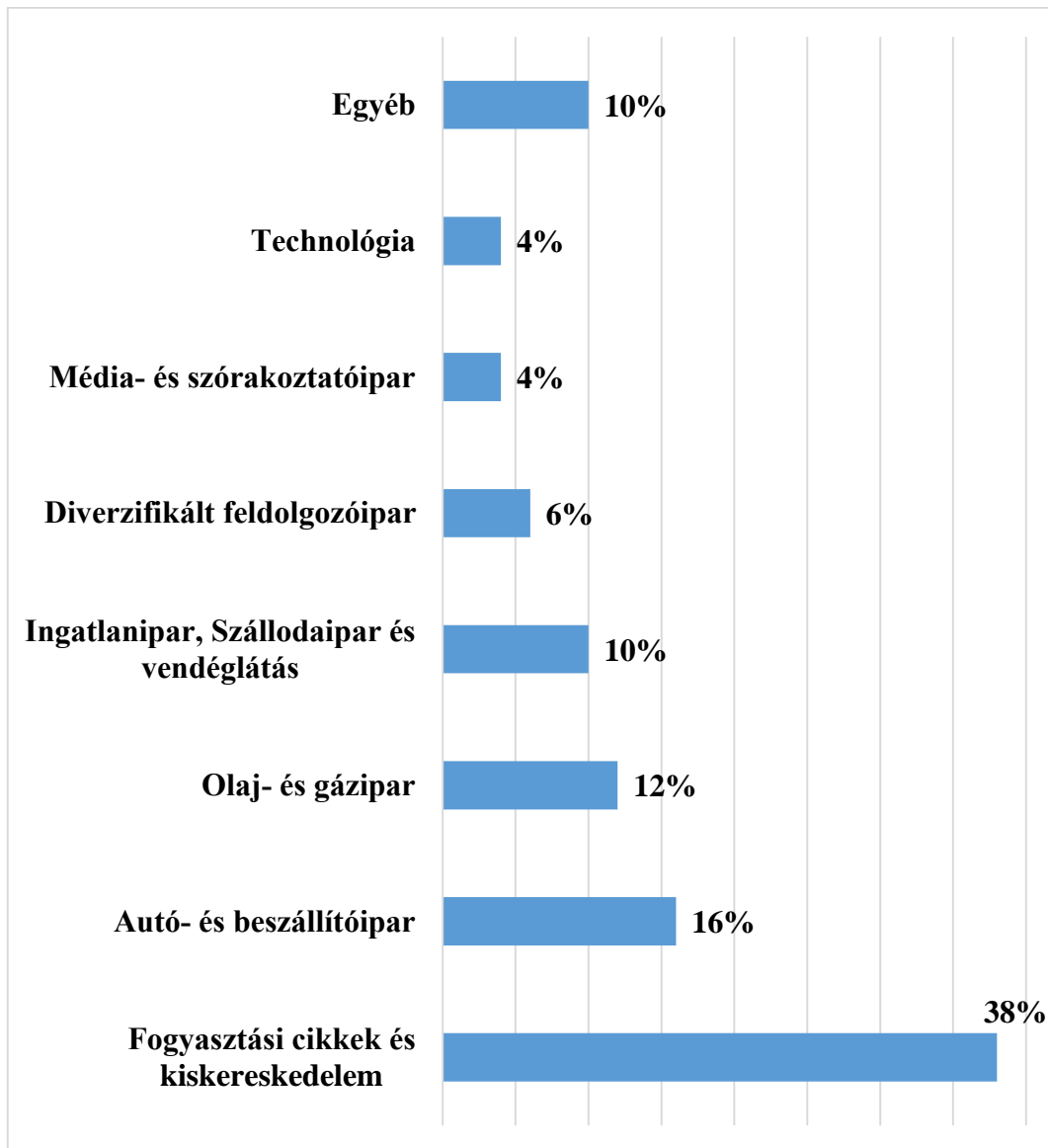
Az 1. ábrán a TOP 500 családi tulajdonú vállalkozások térségenkénti megoszlása szerepel.

1. ábra: A Világ TOP 500 családi vállalkozásának területi megoszlása (%)

Forrás: Ey Family Business Yearbook 2017 és Family Business Index

A világ TOP 500 családi vállalkozásai (melyek mára részvénytársasággá alakultak) szektorok szerint legtöbbször a szekunder, majd a terciér és legkevesebben a primer szektorban tevékenykednek. A 2. ábra a világ TOP 50 családi vállalkozásának iparági megoszlását mutatja be.

2. ábra: A Világ TOP 50 családi vállalkozásainak megoszlása tevékenység alapján (%)

Forrás: Ey Family Business Yearbook 2017 és Family Business Index

2.4. Vállalkozások az EU-ban

A kisvállalatok jelentőségét minden EU állásfoglalás kiemelten hangsúlyozta és hangsúlyozza. 2000-ben Feira-ban elfogadott Európai Kisvállalati Charta (EC, 2004) első mondata így hangzik: „Az európai gazdaság gerincét a kisvállalatok képezik”. A Charta jóváhagyásával a tagállamok elkötelezték magukat amellett, hogy minden szakpolitikai intézkedés meghozatalánál a „gondolkodjunk kicsiben először” alapelv szerint járnak el. Kisvállalati Charta 10 területen fogalmazott meg feladatokat a kkv-k érdekében:

- vállalkozásra való oktatás és képzés,
- olcsóbb és gyorsabb vállalkozás-indítás,

- jobb törvénykezés és szabályozás,
- szakmai ismeretek biztosítása,
- az online hozzáférés biztosítása,
- az egységes piac jobb kihasználása,
- adó és pénzügyek,
- a technológiai teljesítmény erősítése,
- sikeres üzleti modell és magas színvonalú támogatás,
- a kisvállalati érdekképviselet erősítése uniós és nemzeti szinten.

2000 márciusában-Lisszabonban elfogadásra került a „Lisszaboni Agenda”, mely azt tűzte ki célul, hogy az Európai Unió 2010-re a világ legdinamikusabb és legversenyképesebb tudásalapú gazdasága legyen. Az Agenda megfogalmazói szerint ez a cél évi átlagos 3%-os gazdasági növekedéssel érhető el, mely teljesítése esetén 20 millió új munkahely jöhet létre a 2010-ig terjedő időszak során (EC, 2000). Ennek előfeltétele a dinamikusan növekvő, a mainál versenyképesebb vállalkozói szektor kialakítása. A Chartában kitűzött intézkedések azonban nem érték el a kívánt hatást. Nem sikerült csökkenteni az egy főre eső GDP tekintetében az EU és az Egyesült Államok közötti különbséget, sőt a termelékenységben az USA előnye még nőtt is. Az EU a lemaradás egyik okát abban ismerte fel, hogy az USA-ban jóval erősebb a vállalkozási kedv és készség. (Román, 2004)

A kedvezőtlen alakuló folyamatokra reagálva az Európai Bizottság Zöld Könyvet (Green Paper on Entrepreneurship) bocsátott nyilvános vitára. A Chartával ellentétben, mely felülről lefelé irányuló kezdeményezés, a Zöld Könyv alulról felfelé haladó szemléletmódot képvisel. Egy szélesebb réteget kíván bevonni a szükséges intézkedési területek meghatározásába. Két alapvető téma megvitatását célozta meg: hogyan lehet a vállalkozások számát növelni; hogyan lehet elősegíteni a vállalkozások növekedését. (Román, 2004)

A Zöld Könyvben megfogalmazott kérdések nyomán követésére 2004 tavaszán elkészült „vállalkozói akcióterv” (European Commission). Az akcióterv stratégiai keretet teremtett a vállalkozási környezet támogatásának a Zöld Könyvet követő javaslatok felhasználásával: még több vállalkozás elindítását szeretné elérni, illetve a már működő vállalkozásoknak is segíteni kívánt a növekedésben, elsősorban kedvezőbb környezet (feltételrendszer) teremtésével. (EC, 2004) Az Európai Bizottság elkötelezte magát amellett, hogy minden erőfeszítést megtesz a kitűzött célok elérése érdekében mind az Unió, mind a tagállamok szintjén. Az EU vállalkozáspolitikája egyre nagyobb figyelmet szentel a kkv-k növekedési potenciáljának javítására és az innovatív vállalkozások támogatására a 2007-ben indult Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (Framework Programme on Competitiveness and Innovation) a kis- és középvállalkozások támogatását és az innováció fellendítését tűzte ki célul.

2008-ban született meg a „Small Business Act” (európai kisvállalkozói törvény) elnevezésű intézkedéscsomag, mely a vállalkozásokkal kapcsolatos általános politikai megközelítést kívánta javítani, továbbá a kkv-k fejlődését hátráltató, még fennálló problémák kezelésében segítséget nyújtani. Az intézkedéscsomag 10 vezérelvet fogalmazott meg, mely az alábbi három területhez kapcsolódott: a közigazgatási és szabályozási terhek csökkentése; a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés elősegítése; az egységes piac előnyeinek kihasználása.

A kisvállalkozási intézkedéscsomag kidolgozása kapcsán az adózás témaköre is a megoldandó feladatok között szerepelt. A közvetett adózás szabályai nagyrészt uniós szinten harmonizáltak, ezzel szemben a közvetlen adózás (ennek keretében a társasági adózás) teljes mértékben nemzeti hatáskörbe tartozik.

A kisvállalkozások a legérzékenyebbek az üzleti környezet változására és az adminisztratív terhek növelésére, ők reagálnak leggyorsabban a kedvező lehetőségekre. Az innováció és a foglalkoztatás fontos hajtóerejét jelentik.

2.4.1. Vállalkozástípusok Magyarországon

Vannak egyszerűbb vállalkozási típusok, amelyeket könnyebb létrehozni és működtetni, ilyen az adószámmal rendelkező fizikai személy, az egyéni vállalkozás és a családi vállalkozás. Már több munkával jár egy kereskedelmi társaság létrehozása, amely esetében is több típus közül választhatunk. A cégforma kiválasztásánál több fontos szempontot is figyelembe kell venni: a bejegyzés összetettségét, a bejegyzési és működtetési költségeket, a könyvelési formát, az adó típusát, a korlátlan vagy korlátolt felelősségvállalást.

Bármely természetes személynek joga van kereskedelmi tevékenységet folytatni Magyarországon, betartva az ide vonatkozó törvények előírásait. Három típus közül választhatunk: adószámmal rendelkező fizikai személy, egyéni vállalkozás vagy családi vállalkozás. Mindhárom entitás jogi személyiség nélküli gazdasági egység, melyeket egy fizikai (természetes) személy egyénileg (adószámmal rendelkező fizikai személy, egyéni vállalkozás) vagy pedig családjával közösen (családi vállalkozás) szervez meg. Bejegyzésük és engedélyeztetésük, akárcsak a kereskedelmi társaságok esetében, a Cégnyilvántartási Hivatal hatáskörébe tartozik. Bármilyen gazdasági tevékenységet végezhetnek, kivéve azokat, amelyekhez a törvény, kötelező módon más vállalati formát ír elő, vagy amelyre speciális rendelkezések vonatkoznak. Alapítóik azok a 18. évet betöltött fizikai személyek lehetnek, akik nem követtek el olyan tettet, amelyet bejegyeznek a pénzügyi erkölcsi nyilvántartásba, vállalkozásuk rendelkezik székhellyel, és nyilatkozzák, hogy a működéshez szükséges minden törvényes előírásnak megfelelnek (egészségügyi, állategészségügyi, környezetvédelmi és

munkavédelmi szempontból). Egy személy mindegyik típusból csak egyet jegyezhet be. A felsorolt entitások egyszerűsített könyvelést vezetnek (Takács et al., 2017).

Jelenleg Magyarországon az alábbi profitorientált vállalkozási formákat működtethetik magánszemélyek (Cégtan, 2016): egyéni vállalkozás; egyéni cég; közkereseti társaság; betéti társaság; korlátolt felelősségű társaság; részvénytársaság.

Az egyéni és társas vállalkozásoknak a bejegyzésüket követő 5 napon belül be kell jelentkezniük a kamarához. A kamarák gazdasági érdekképviseleti szervezetek. A kamarai törvény értelmében minden egyéni és társas vállalkozásnak kérvényeznie kell kamarai nyilvántartásba vételét a székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamaránál. Kivételt jelentenek az agrártevékenységet folytató vállalkozások. Ők a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához fognak regisztrálni. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához évente bevallást is kell benyújtani, azt is meg tudjuk tenni a weboldalon (Cégtan, 2016).

Jelenleg a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény mellékletében találjuk meg azokat a tevékenységeket, amelyek alapján történik a vállalkozások besorolása a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához. Ezek a növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások. Mindenki más a Kereskedelmi- és Iparkamarához tartozik (Cégtan, 2016).

2.5. Zöld infrastruktúra, dísznövények, Szekszárd zöldterületei

Cégünk erőssége jelenleg a kertépítés, amelyhez a dísznövényeket a családi kertészetünk biztosítja, éppen ezért részletesebben kitérek a kertészet ezen ágazatára.

Zöld infrastruktúrának nevezzük azokat a természetes és félig természetes területeket, valamint egyéb növényzettel fedett és ökológiai funkciót betöltő területek stratégiaileg megtervezett hálózatát, amelyet úgy terveztek és irányítanak, hogy széleskörű ökoszisztéma szolgáltatások nyújtására legyen képesek (<https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/>).

A zöld infrastruktúra gerincét a zöldfelületek/zöldterületek („zöld” elemek) és a vízfelületek („kék” elemek) adják. A zöld infrastruktúra kiegészítheti vagy esetenként kiválthatja a műszaki, azaz „szürke” infrastruktúra-elemeket (utak, csatornák, vezetékek és berendezések, épületek stb.). A zöld infrastruktúra – akárcsak más infrastruktúrák – anyagok és energiák áramlását és az ezekkel való ellátást biztosító hálózatként működik. A zöld infrastruktúra olyan rendszer, amely sokoldalú támogatást nyújt a települések számára: mérsékli az egyre gyakoribbá váló szélsőséges időjárási jelenségek hatását, ezáltal hozzájárul

a klímavédelemhez és a hatékony, kiszámítható erőforrás-gazdálkodáshoz. A településeken a zöld infrastruktúra a biológiai sokféleség megőrzésén és javításán túl segíti a városklíma javítását, a hősziget-hatás csökkentését, a környezeti kockázatok csökkentését (Hancz és Kosina).

Magyarország területének (9,3 millió hektár) 80%-a termőterület, ami európai és világviszonylatban is kiemelkedően magasnak tekinthető. Ennek közel háromnegyede (5,4 millió hektár) szűkebb értelemben vett mezőgazdasági terület, amelyből több mint 4,3 millió hektár a szántó művelési ágba tartozik. A kertészeti ágazatok által elfoglalt 250–300 ezer hektár terület a mezőgazdaságilag hasznosított területek 4–5%-át jelenti. A kertészeti ágazat (zöldség, gyümölcs, szőlő-bor, dísznövény, aroma-, gyógy- és fűszernövények) a magyar mezőgazdaság kiemelkedő területe. Gazdasági súlyát kevésbé a termőterület nagysága adja (250–300 ezer hektár), hanem inkább termelési értéke, illetve exportteljesítménye és a foglalkoztatásban betöltött szerepe (Zsiláné André, 2017).

Dísznövénynek nevezzük azokat a növényeket, melyek valamilyen esztétikai értékük (színes levél, habitus, virágzás, levélforma, dekoratív termés), illetve élettani hatásuk miatt alkalmasak kültéri, beltéri dekorációnak, ajándéknak. Ezen növények elkísérnek minket egész életünkben. Találkozhatunk velük az épületeken kívül (kültéren) házi kertekben, társasházak, intézmények udvarain, települések parkjaiban, térelválasztóként, fasorok formájában, virágágyásokban, növényfalak és tetőkertek elemeiként. Beltérben növény-összeültetések, cserepes növények formájában, ajándékcsoportként, esküvői, kegyeleti és egyéb virágkötészeti termékként (Zsiláné André, 2017).

Az esztétikai funkción kívül a dísznövényeknek rendkívül fontos szerepük van az emberi környezet kialakításában, az urbanizáció negatív következményeinek csökkentésében (pl. oxigént termelnek, árnyékolnak, megkötik a levegő káros anyagait). Nemcsak fizikai, hanem pszichológiai hatásuk óriási jelentőséggel bír a városi emberek rekreációjában (pl. közparkok, parkerdők növény együttese). A dísznövénytermesztés a kertészeti termesztés dísznövények előállításával foglalkozó ága. A dísznövények üzemi előállításával a dísznövénykertészetek, díszfaiskolák foglalkoznak. Természetesen nem feltétlenül különül el más kertészeti, illetve mezőgazdasági tevékenységtől. Például faiskolákban gyümölcsfákat is előállíthatnak, növényházakban dísznövények, zöldségnövények, gyógynövények válthatják egymást, de ma már a specializáció jellemző az üzemekre. A dísznövényágazat sajnálatos módon korábban sem tartozott és ma sem tartozik a kertészetben belül a kedvezményezett ágazatok közé (Zsiláné André, 2017).

Míg a termesztés jelentős mértékben lecsökkent Magyarországon, addig a dísznövények nagy- és kiskereskedelme, illetve a felhasználásukkal kapcsolatos szolgáltatás (kerttervezés, kertépítés és fenntartás, virágkötészet, beltéri növénydekorációk készítése és fenntartása stb.) jelentős szerepet tölt be.

A dísznövénytermesztés általános jellemzői (Zsiláné André, 2017):

- a kertészet legintenzívebb ágazata,
- egységnyi területen legnagyobb értéket állítja elő, legnagyobb a hozzáadott érték,
- nagy kézimunka-igényű,
- a megtermelt dísznövények különböző részeit hasznosítják díszítési célból,
- a legszerteágazóbb kertészeti ágazat, több mint ezer növényfajjal és azok sokszorosát kitevő fajtával dolgozik,
- a fajtakinálat folyamatosan változik/bővül.

2.5.1. Szekszárd zöldítési tervei

Szekszárd a CO₂ egyenértékű kibocsátást 30%-kal csökkenti 2030-ig a 2019-es bázisévhez képest. A kibocsátás csökkentés érdekében kidolgozza zöld átállás menetrendjét, melynek tervezésébe és megvalósításába bevonja az összes városi kibocsátót, a közsféra intézményei mellett a vállalkozói szektort és a lakosságot is. A zöld átállás fontos elemeként komplex módon fejleszti zöldfelületi rendszerét mind a belterületi zöldterületek gondozása révén, mind a város körüli és a mezőgazdasági területek körüli zöld sávok biztosítása és fenntartható öntözése révén, melyhez hasznosítja a csapadékvíz és villámárvizek által biztosított vízmennyiséget (Szekszárd Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027). A zöldítési támogatásokra 2024-2027. között lehet pályázni.

Szekszárd közigazgatási területe, mely 96.46 km²-t fed le, biológiai szempontból aktív és inaktív részekre osztható fel. Biológiailag aktívnak tekinthető a településen található azon zöldfelületek összessége, melyek összefüggő, növényzettel fedett részei a városnak. Biológiai szempontból inaktív felületnek a városi környezetben található beépített területek tekinthetők, melyek növényi borítottsága nem alkot összefüggő felületet. Szekszárd vonatkozásában a Központi Statisztikai Hivatal által nyilvánosságra hozott adatokból láthatóvá válnak ezen területek egymáshoz viszonyított arányai.

Míg a burkolt, beépített felületek aránya a 2020-ban végzett területmérés alapján 51,26 %-ot tett ki (49,46 ha), a biológiailag aktív felületek, mint erdők, közparkok és közkertek összességének mérete ugyanezen évben elérte a város közigazgatási területének 48,72 %-át (47 ha). Utóbbi kategóriában a fátlan zöldfelületek (közparkok és közkertek együttesen 44 hektáron) aránya a város teljes zöldterületének legnagyobb részét, 93,62 %-át teszik ki, míg a fásított zöldfelületek annak csupán 6,38 %-át (3 ha) képezik. A KSH által szolgáltatott területi adatok a 2018-2020 időszakra vonatkozóan jelzik a Szekszárd városában található közparkok területének kismértékű csökkenését, illetve a közkertek összterületének gyarapodását (https://www.ksh.hu/stadat_files/kor/hu/kor0011.html).

Zöldfelületi rendszeren települések területén belül el tudjuk különíteni a növényzettel fedett, benőtt, betelepített területek összességét értjük. A zöldfelületeket elsődleges funkcióik szerint két nagy csoportba soroljuk.

Termesztési célú zöldfelület alatt olyan dominánsan gazdasági célú ültetvényeket értünk, melyeket mező-, kert-, vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek. Ezeken a felszíneken a közvetlen vagy közvetett gazdasági hasznosítás az elsődleges. Ezek lehetnek: tartós fedettséget adó fás szárú ültetvénnyel borított zöldfelületek (erdők, gyümölcs ültetvények, illetve szőlőterületek), tartós fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek (rét, legelő, nádas), időszakos fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek (szántók, és zöldségtermesztő területek).

A temetők, sportpályák, parkok, terek, fásítások, közintézmények kertjeinek kedvező helyzete lehetőséget ad arra, hogy összefüggő zöldfelületi-rendszert alkossanak. A közösségi zöldterületek mennyisége megfelelő, a központi településrész parkjai, terei, fásított utcái kellemes kisvárosi életteret adnak.

A város zöldterületeiről rendelkezésre álló adatok a következők (Szekszárd Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027):

- belterületi park: 614.167 m²,
- gyepfelület: 585.458 m²,
- cserje: 17.173 m²,
- parkerdő: 7.150 m²,
- virágos kert: 4.386 m².

A városi játszóterek száma megközelíti a 100 db-ot (97 db), ebből a jogszabályi előírásoknak csak mintegy fele felel meg. A város legfontosabb zöldterületei: Kálvária - Kápolna tér, Kálvária hegy, Béla tér–Garay tér–Szent István tér, Prometheus park, Kálvin téri templomkert, Izraelita temető, Alsóvárosi temető, Újvárosi temető, Megyei kórház kertje. Nagy zöldfelületi hányaddal rendelkező lakóövezetek azok a döntően családi házas kertvárosias és falusias övezetek, ahol a kialakítandó zöldfelület minimális hányada 40%. A beállt, idős növényzettel rendelkező lakótelepek a települési zöldfelületek ugyancsak jelentős tényezői. Ilyenek a Kölcsey-, a Wosinsky-, a Pollack-, Ybl-, Tambov-, és Tarsay lakótelepek parkjai. Az üdülőterületek minimális zöldfelületi hányada ugyancsak 40% (Szekszárd Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027).

3. Anyag és módszer

Egy város akkor válhat versenyképessé, ha meg tudja hozni azon intézkedéseket és megteremti a feltételeket, amelyek biztosítják és támogatják az egy főre jutó jövedelem magas szintjét és folyamatos növekedését. A fő célok között szerepel a helyi lakosság számára a város élhetővé tétele, mely megvalósítása színvonalas rendezvényeken, ápoltsági és építészeti környezetén keresztül, funkciókkal rendelkező városi térrel, valamint a tisztaság megőrzését biztosító munkahelyek révén biztosítható.

3.1. A vizsgálat helyszíne Tolna megye, Szekszárd

Szekszárd megyeszékhely, megyei jogú város GPS koordinátái: 46.3474, 18.7062. Szekszárdi járásban, Tolna megyében található. Borváros, kb. 4500 pincével. Az ország legkisebb lélekszámú megyei jogú városa.

Szekszárd legfőbb kihívása a kompakt középváros megerősítése, élhetőségének és életminőségének folyamatos fejlesztése, mellyel egyre vonzóbbá válik mind a fiatalok számára a Szekszárdon való letelepedésre, mind más korosztályok számára a beköltözésre, vagy Szekszárdon maradásra. Ennek érdekében a megfelelő munkahelyek biztosításán túl a megfelelő, és klímaváltozáshoz is alkalmazkodó települési környezet, rekreációs, szabadidő eltöltését biztosító szolgáltatások és infrastruktúrák, a városi élhetőséget megalapozó zöldfelületek magas minőségű biztosítása jelenik meg célként.

Szekszárd évről évre egyre nehezebben birkózik meg a növekvő számú gépjárműpark befogadásával. A legnagyobb autósforgalom és parkolási igény a városközpont közelében található, ennek megfelelően a díjköteles parkolási zónák is ezen a területen helyezkednek el. Jelenleg két parkolási zóna található: az egyik a belváros forgalmasabb utcáit és tereit fedi le, a második zóna pedig a városközpontot körül ölelő utcákban található.

Láthattuk, hogy Szekszárd város zöldfelületeinek rendezése folyamatos odafigyelést igényel, vannak évente ismétlődő munkálatok, de új kihívások is, éppen ezért ésszerű lenne egy kertészeti vállalkozás indítása. Bátyámmal alapítottam céget, de a meglévő szolgáltatásokat/tevékenységi kört újakkal szeretnénk bővíteni. Bővítésre pályázatot nyújtunk majd be, ha lesz megfelelő kiírás. A cégünk neve: Landcare Garden Kft (3. ábra).

3. ábra: Landcare Garden Kft telephelye Szekszárdon

Forrás: Gogglemaps, saját szerkesztés, 2022.

Jelenleg elsősorban kertépítéssel foglalkozunk, növénytermesztéssel még nem, de idővel kismértékben, saját munkáink kivitelezésére szeretnénk elkezdni. Nagybani termesztésre nem gondoltunk, nem szeretnénk árusítani. Az építést minden esetben gondos tervezés előzi meg. Egy teljesen egyedi, élő rendszernek a létrehozása magas szintű szakmai hozzáértést és tapasztalatot igényel. Mindamelllett fontos a rugalmasság, hogy az egyedi és formabontó ötletek is megvalósíthatók legyenek. Építéskor fontosnak tartjuk, hogy nyitottak legyünk a korszerű, különleges kertépítészeti megoldásokra, törekszünk a legjobb minőségű anyagok felhasználására, a magas színvonalú kivitelezésre, melynek során folyamatos tervezői jelenléttel dolgozunk. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk a növénykompozíciók kialakítására, hiszen a növények, színek, formák, textúrák adják a kert karakterét, lelkét. Fontos, hogy a környezeti adottságoknak megfelelő növényanyagot válasszuk, úgy, hogy a növényzet az évek során ne veszítsen díszítő értékéből. A növényeknek nem csak a kert szűkebb és tágabb környezetéhez, a házhoz, de tulajdonosának igényeihez is alkalmazkodnia kell. Éppen ezért lehetőség van nagyobb, koros növények alkalmazására, melyekkel hamarabb elérhetjük a tervezéskor megálmodott állapotot. Bármilyen gondosan tervezett és kivitelezett egy kert, kulcsfontosságú a szakszerű és rendszeres fenntartás, mely csak a beültetett növények pontos ismeretével oldható meg. Ezért minden kertünk átadásakor részletes és személyre szabott kertgondozási útmutatót adunk át a megrendelőnek.

Fontosnak tartjuk, hogy megrendelőink évek múltán is elégedettek legyenek kertjeikkel, bármikor rendelkezésükre állunk tanácsadással.

A telephelyünk a családi kertészetünk mellett helyezkedik el, sok felkérést rajtuk keresztül kapunk. Más vállalkozókkal konzorciumban végzünk kertépítést, térkövezést, csapadékelvezetést (4. ábra). Tervben van öntözőrendszerek kivitelezése és forgalmazása, és mezőgazdasági öntözés, valamint ezekhez kapcsolódó boltokat kialakítani a környéken. Jelenleg nincsenek pályázati lehetőségek a fejlesztésre, mostanig semmilyen pályázati lehetőséggel nem élünk, de bízunk abban, hogy a jövőben lesz rá lehetőségünk.

4. ábra: Kertépítés, térkövezés, dísznövény elhelyezés - a LANDCARE Garden Kft. munkái

Forrás: saját fotó, 2022.

A cél éves árbevétel szempontjából az egy milliárd forintot elérni.

Legközelebb Bátaszéken és Dunaföldváron van konkurens cég, amelyek ezeket a szolgáltatásokat nyújtják, de jobbak vagyunk a konkurenséknél, egy fiatalos, rugalmas csapatnak köszönhetően, van három saját tulajdonban lévő faiskolánk és az eszköztárunk is nagyon széles.

Bátaszéken egy jelentősebb konkurensel számolhatunk, Péterrain Kft. kertészet, faiskola, kertépítés, kertgondozás tevékenységi körrel. Dunaföldváron egy erős konkurens működik, a Barka Kert Kft., amely kertépítéssel, automata öntözőrendszerek kiépítésével, kerti

tó kialakításával, parképítéssel, pázsit kialakítással, utcabútorok építésével, valamint csemegeszőlő oltványok és gyümölcsfa csemeték termesztésével foglalkozik.

Saját cégünk jelenleg hat személy számára biztosít munkát, de a jövőben körülbelül negyven embert szeretnénk alkalmazni, ez lenne az elsődleges cél.

Kockázat az, hogy van egy fizető képes kereslet, hiszen a jelenlegi válság idején ez egy olyan szolgáltatás melyre nem szívesen szánnak az emberek. Kockázat az is, hogy mivel élőnövényekkel dolgozunk, fennáll az növények előregedésének veszélye, de kritikus pont az is, hogy ha a megrendelő nem megfelelően ápolja a növényeit, és azok károsodnak, előfordulhat, hogy a cégünket túnteti fel rossz színben. Jelenleg nagyon keresettek a dísznövényeink.

5. ábra: Dísznövények a LANDCARE Garden Kft.-nél

Forrás: saját fotó, 2022.

3.2. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek

Bátyámmal terveztünk cégalapítást, olyan szakterületen, amit a legjobban szeretünk és amihez a legjobban értünk, azaz egy kertészeti céget. A családi cégek elősegítik a helyi gazdaság stabilitását, egyre inkább hozzájárulnak a munkahelyek fenntartásához és teremtéséhez, a növekedéshez és az adott térség gazdasági sikeréhez. A kérdőíves felmérésben, a kérdőívem eredményeként a következő kérdésekre sikerült választ kapnom:

- Mennyire fontos a válaszadó számára, hogy saját maga főnöke legyen?
- A válaszadónak van/volt saját tőkéje vállalkozás alapításához? Ha nincs/nem volt saját kezdőtőkéje, miből finanszírozza vállalkozása elindítását?
- A válaszadó véleménye szerint Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező-e a saját vállalkozás indításához?
- Milyen szolgáltatásokat várnak el a válaszadók egy kertészeti vállalkozástól?

Kutatásom a következő hipotézisek mentén végeztem.

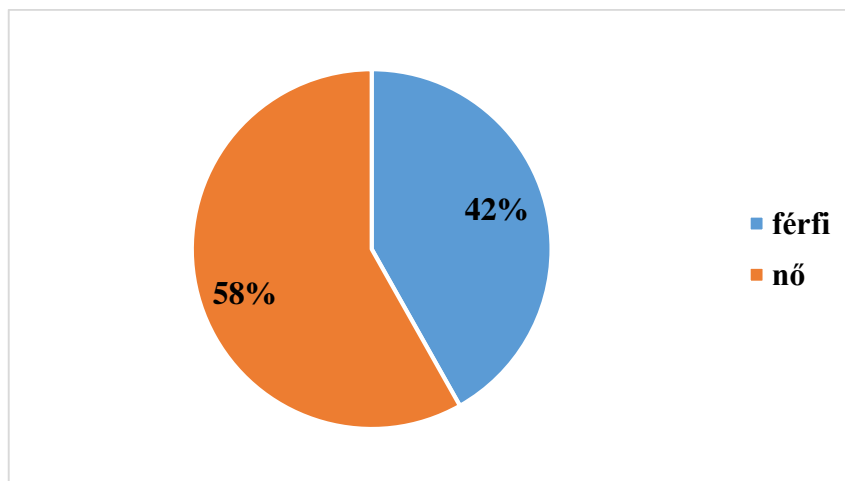
H1: Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező a saját vállalkozás indításához.

H2: Szekszárdon igény van egy szerteágazó szolgáltatásokat nyújtó kertészeti vállalkozásra.

3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása

Kutatásom során elsőként a dokumentumelemzés vizsgálat módszerét választottam, mely segítségével megismertem a vállalkozók helyzetével kapcsolatos statisztikai adatokat, azokat, melyeket a témám szempontjából fontosnak találtam. Céлом volt megvizsgálni, hogyan gondolkozik a Tolna megyében élő lakosság a vállalkozásról, mekkora a vállalkozói hajlandóság a megyében. Elsősorban meghatároztam, hogy milyen módszerek alkalmasak a vizsgálandó feltételezések lehető legpontosabb feltérképezéséhez. A kérdőív talán legnagyobb előnye, hogy használatával egyidejűleg nagyszámú egyén – aránylag rövid idő alatt lekérdezhető. A kérdőív eredményeiből szeretném megtudni, van-e igény Szekszárdon egy kertészeti vállalkozás létrehozására, mit várnak el a válaszadók egy ilyen cégtől.

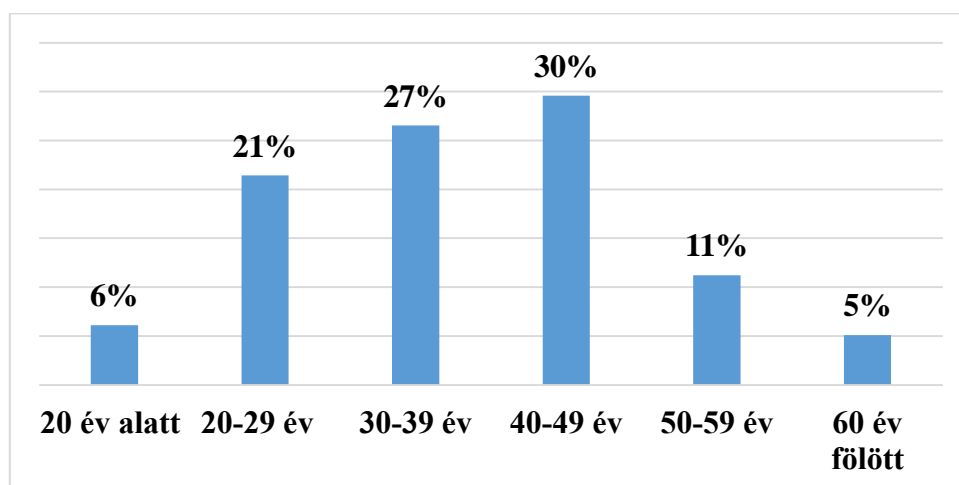
Kérdőívemmel 98 válaszadót sikerült lekérdeznem, tehát a minta nagysága 98 fő. A válaszadók 58%-a nő, 42%-a férfi, ebből kitűnik, hogy a nők válaszadási hajlandósága enyhén magasabb a férfiakénál (6. ábra).

6. ábra: Nemek szerinti megoszlás (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022.

A megkérdezettek közül legtöbben a 40-49 éves korosztályból válaszoltak (30%), 27% a 30-39 éves korosztályból, legkevésbé a 20 év alattiak (6%) és a 60 év felettek (5%) (7. ábra).

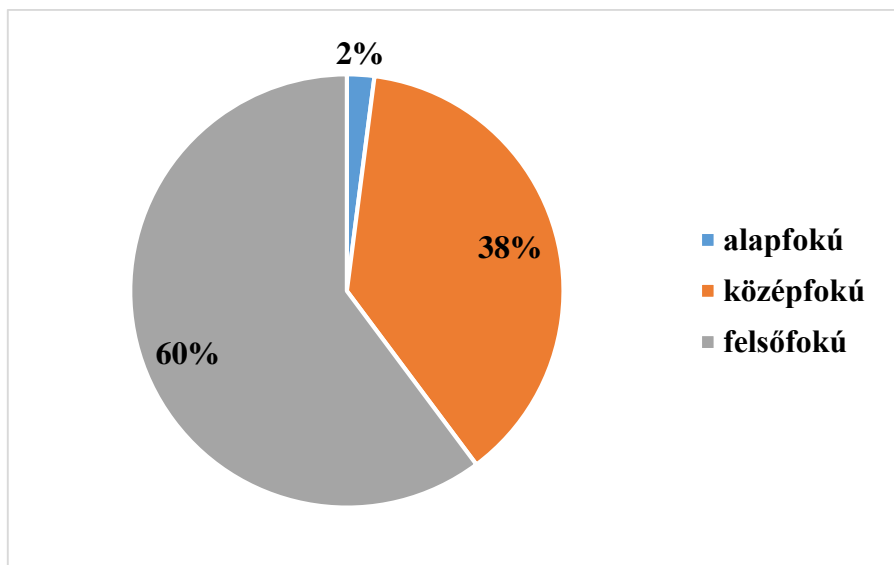

7. ábra: Korosztály szerinti megoszlás (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

A megkérdezettek között volt hegesztő, asztalos, cukrász, kereskedő, marketinges, reklámszakember, tréner, fuvarszervező, közgazdász, sofőr, nyugdíjas, topográfus, élelmiszermérnök, fodrász, kreatív filmes, agrárvállalkozó, állatorvos, pályázatíró, gazdálkodó, informatikus, kreatív tevékenységgel foglalkozó, nyelvész, kertész, gépkocsivezető, autó villamossági szakember, termékügynök, orvos, pincér, logisztikus, automatizálási mérnök, jogász, tréner, elárusító, gyógymasszőr, csecsemőápoló (N=98).

Iskolai végzettségüket tekintve, a válaszadók túlnyomó része, azaz 60% felsőfokú végzettséggel rendelkezik, 38% középfokú, 2% pedig alacsonyfokú végzettséggel rendelkezik (8. ábra).

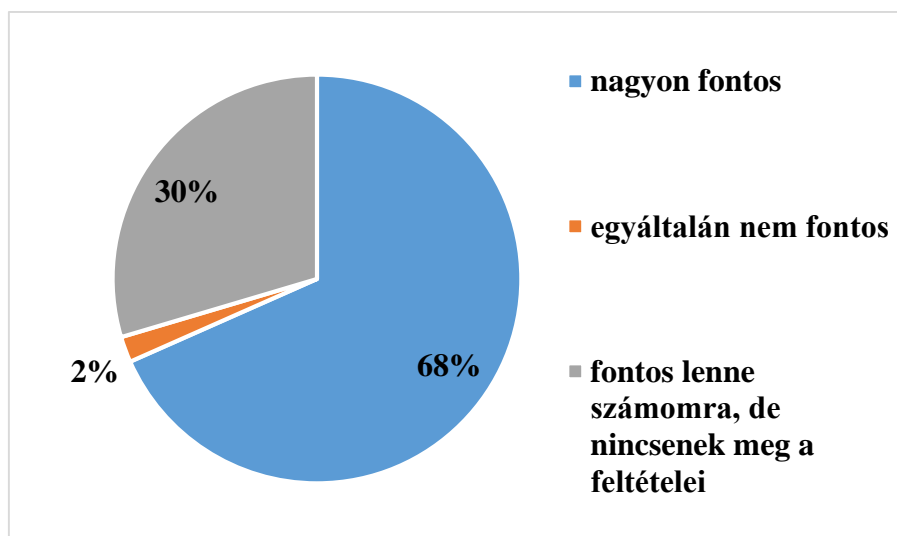

8. ábra: Iskolai végzettség szerinti megoszlás (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

3.4. A kutatás eredményei

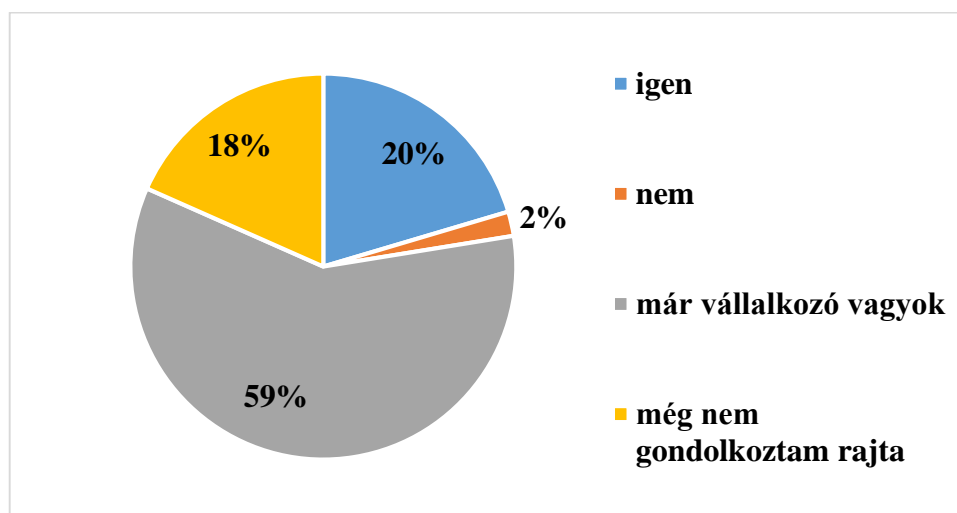
A kérdőívet kitöltők 68%-ának nagyon fontos, hogy saját maga főnöke legyen, 30%-nak fontos lenne, de nem lát rá lehetőséget, 2% számára egyáltalán nem fontos (9. ábra).

9. ábra: Mennyire fontos az Ön számára, hogy saját maga főnöke legyen (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

A megkérdezettek 59%-a szívesen vállalkozik és már vállalkozó, 20% szívesen lenne vállalkozó a jövőben, 18% még nem gondolkozott rajta, 2% nem szeretne vállalkozni, megelégszik a beosztott szerepével (10. ábra).

10. ábra: Vállalkozóvá válási hajlandóság mértéke (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

A megkérdezettek 80%-át a szabadság/függetlenség, hogy a saját maga ura legyen, valamint a kreativitása kamatoztatása motiválja arra, hogy vállalkozó legyen, 76%-át az izgalmas munka, 57%-át az, hogy létrehozzon valamilyen értéket, 22%-át a saját álma megvalósítása, 28%-át a munkahelyteremtés lehetősége, 20% tekintélyt szeretne (1. táblázat).

A válaszadó több választ is megjelölhetett, ahol 1. a legfontosabb, 5. a legkevésbé fontos számára.

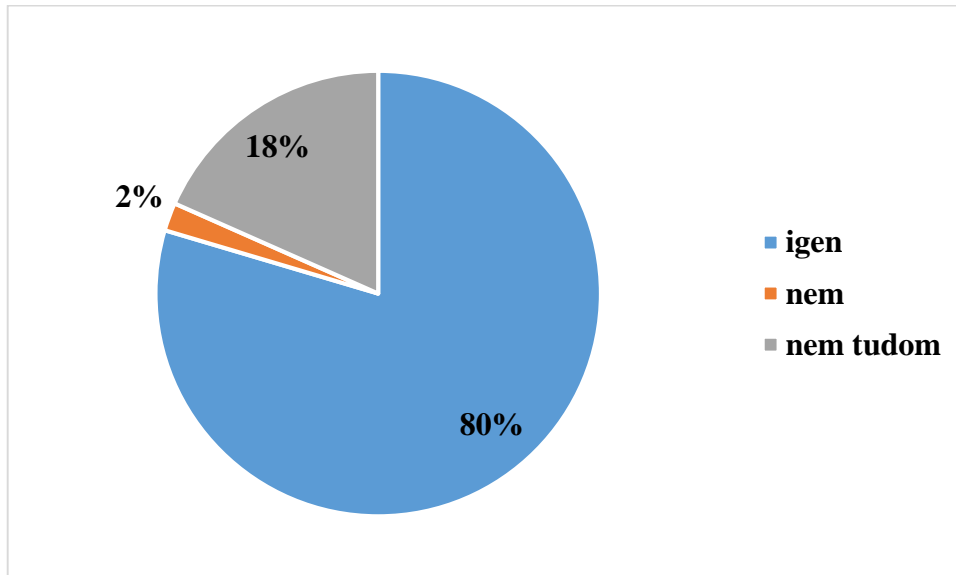
1. táblázat: Miért szeretne vállalkozó lenni (%)

	1	2	3	4	5
Izgalmas munkám legyen	76%	6%	6%	8%	4%
Szabadság, függetlenség	80%	0%	0%	18%	2%
Magam ura legyek	80%	0%	0%	18%	2%
Tekintélyem legyen	20%	27%	22%	18%	2%
Saját álmom megvalósítása	22%	21%	26%	18%	2%
Létrehozni valamit, értéket teremteni	57%	20%	2%	18%	2%
Kreativitásom kamatoztatása	80%	0%	0%	18%	2%
Munkahelyteremtés	28%	26%	27%	18%	2%

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022.

N=98

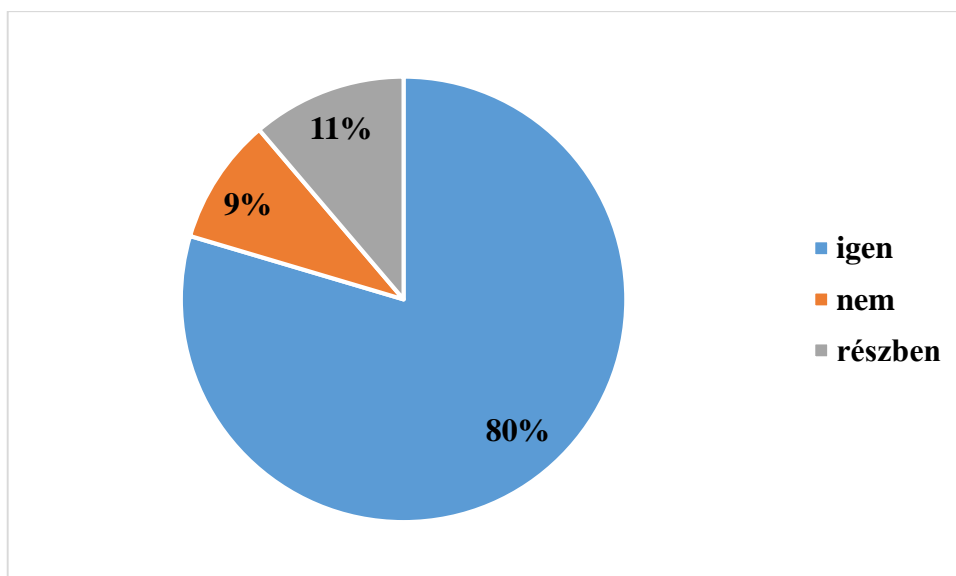
A megkérdezettek 80%-a úgy gondolja, hogy Tolna megye településein van lehetőség a vállalkozást indítani, 18% nem tudja eldönteni, 2% szerint pedig nincs lehetőség vállalkozásba kezdeni (11. ábra).

11. ábra: Vállalkozásindítási lehetőségek Tolna megyében (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

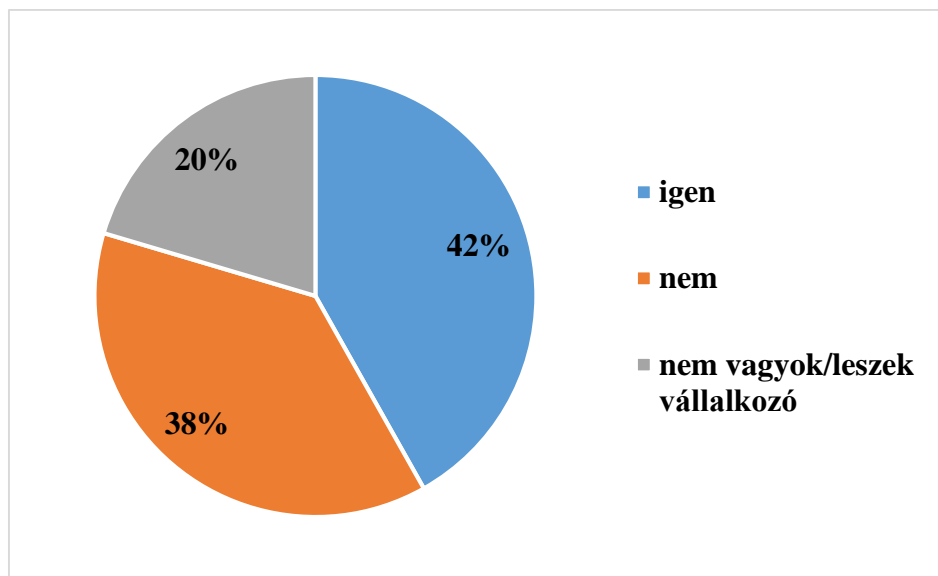
A megkérdezettek 80%-a saját magát nyitottnak tartja az újdonságokra, 11%-a részben konzervatív, 9%-a teljes mértékben ragaszkodik a megszokott dolgokhoz (12. ábra).

12. ábra: Nyitottság az újdonságra (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

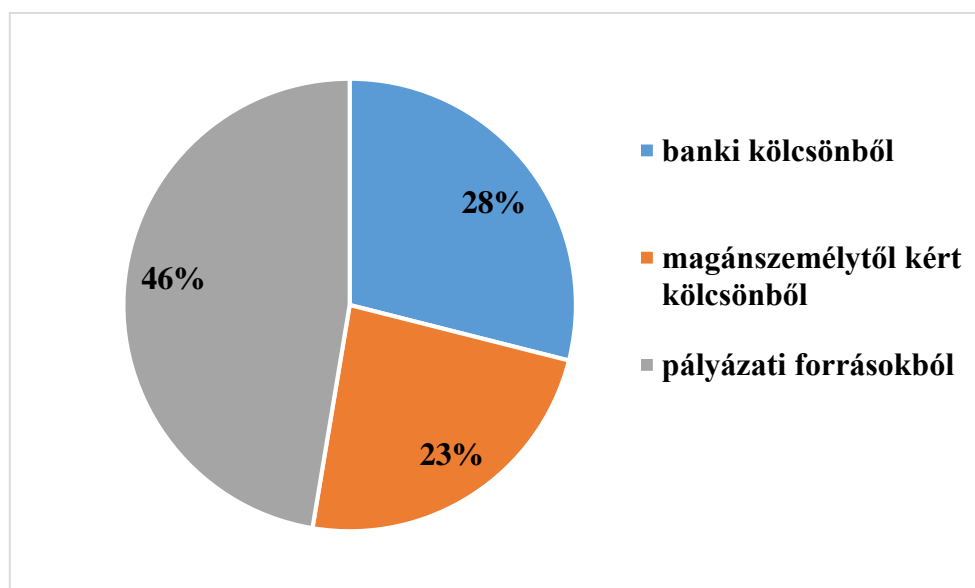
A megkérdezettek 42% saját tőkéből indította, vagy indítja vállalkozását, 38%-nak nem volt saját tőkéje, 20% nem szeretne vállalkozni, vagy még nem gondolkozott rajta (13. ábra).

13. ábra: Induló tőke megléte (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

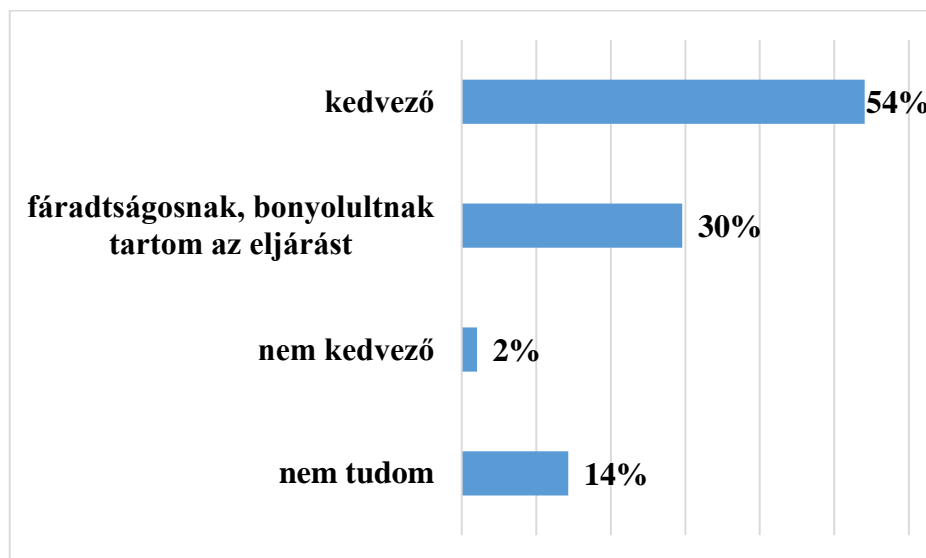
A megkérdezettek közül azok a vállalkozók, akik nem rendelkeztek/nek saját induló tőkével (78 fő), különböző forrásokból jutottak/jutnak majd az alaptőkéhez. 46% pályázati források segítségével, 28% banki kölcsönből, 23% magánszemélyektől (rokonoktól) kért kölcsönből indította vállalkozását (14. ábra).

14. ábra: Vállalkozások finanszírozási módja (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=78

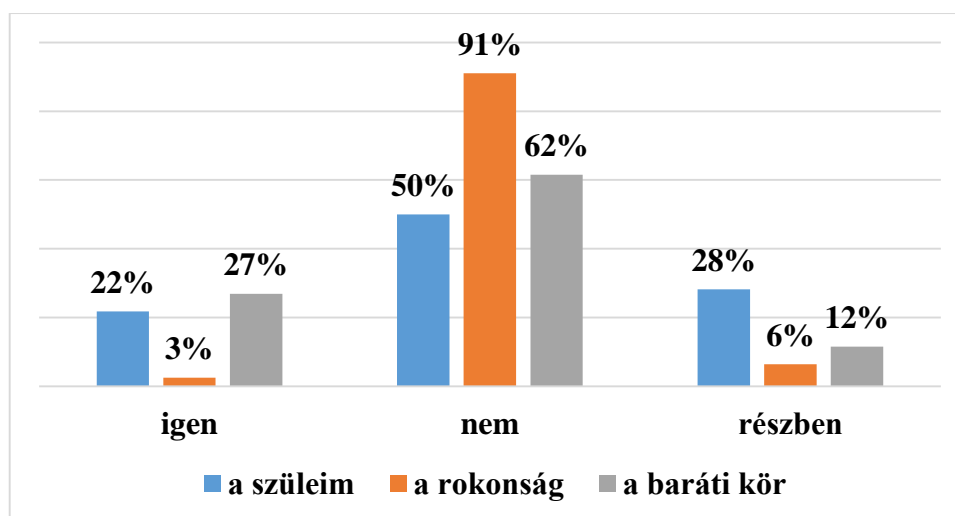
A megkérdezettek 54%-a azt jelölte be, hogy Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező a saját vállalkozás indításához, 2%-a szerint nem kedvezőek a feltételek, 30%-a fáradtságosnak és bonyolultnak tartja az eljárást, 14%-a nem tudja eldönteni (15. ábra).

15. ábra: Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező-e a saját vállalkozás indításához? (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

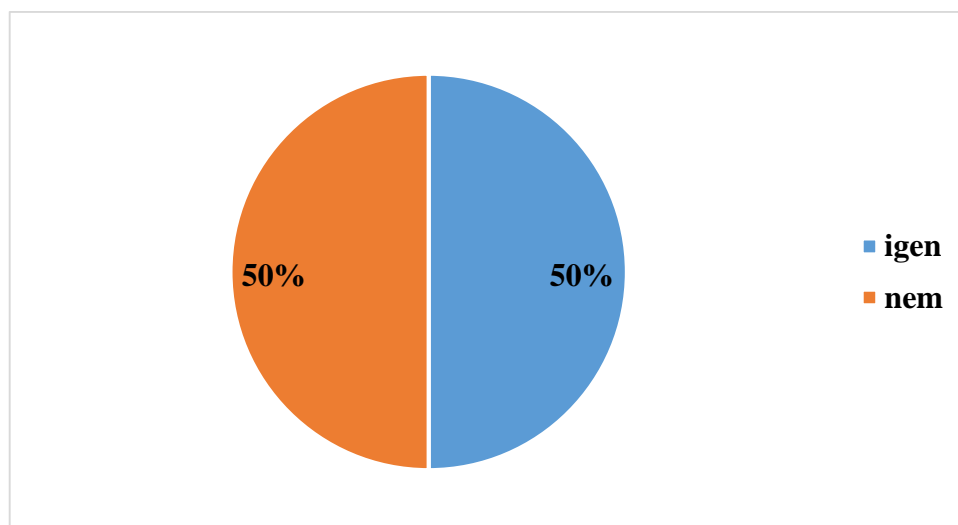
A megkérdezettek 22%-át teljes mértékben a szülei példája befolyásolta a vállalkozóvá válásban, 3%-át a rokonság, 27%-át a baráti kör. 28%-át részben befolyásolták a szülők, 6%-át részben a rokonság, 12%-át részben a baráti kör. A többség saját ötletét valósította meg (16. ábra).

16. ábra: Vállalkozás indítását befolyásoló személyek (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=98

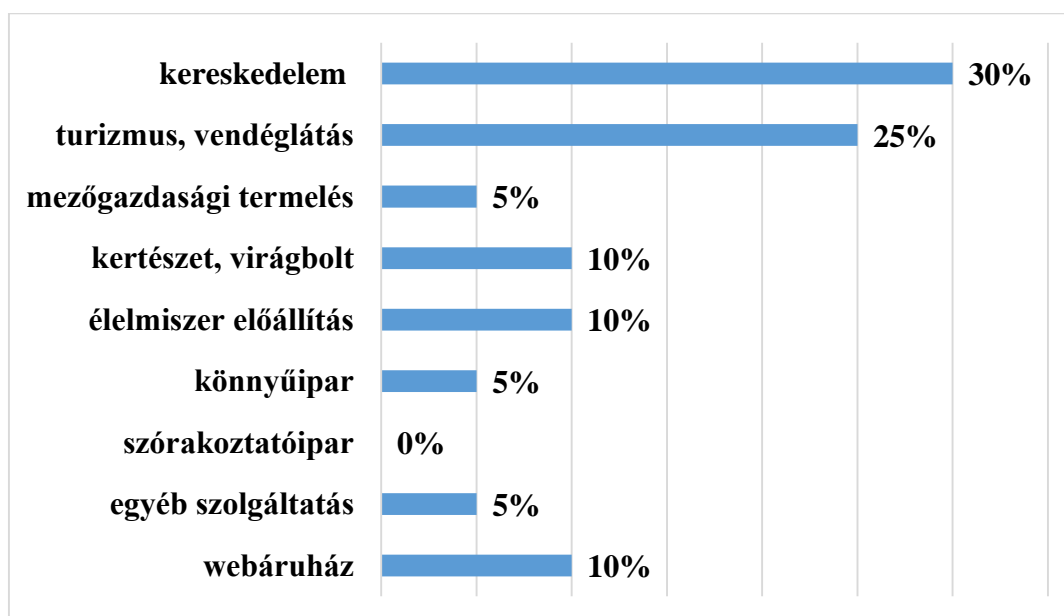
A megkérdezett 98 főből 40 fő még nem rendelkezik saját vállalkozással. Ezek közül 50% tervezi, hogy öt éven belül elindítja a vállalkozását (17. ábra).

17. ábra: Vállalkozási szándék mértéke (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=40

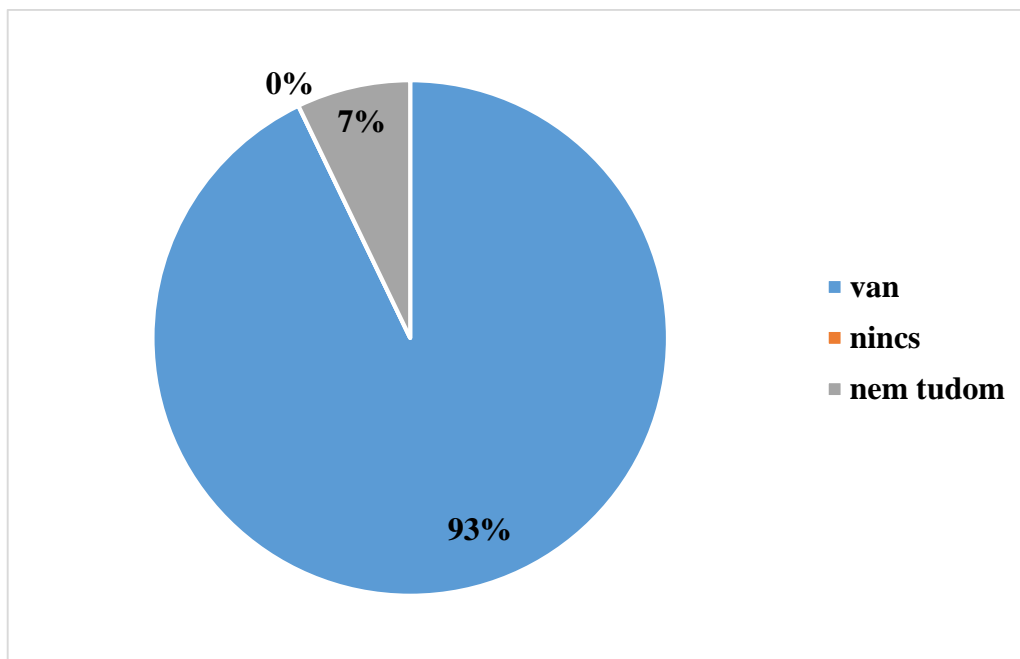
Azok közül, akik új vállalkozást szeretnének indítani (20 fő) 5% különböző szolgáltatási területeken vállalkozna, 5% mezőgazdasággal foglalkozna, 10% az élelmiszeriparban vállalkozna, 10% kertészetet/virágboltot működtetne, 30% kereskedelemmel, 25% turizmussal, 5% könnyűiparral foglalkozna (pl. kézműves termékekkel), 10% webáruházat működtetne (18. ábra).

18. ábra: Választott vállalkozási területek (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022. N=20

A megkérdezettek 93%-a szerint a szekszárdiak igénylik, hogy településükön kertészeti vállalkozások működjenek, 7%-a nem tudott véleményt alkotni (19. ábra).

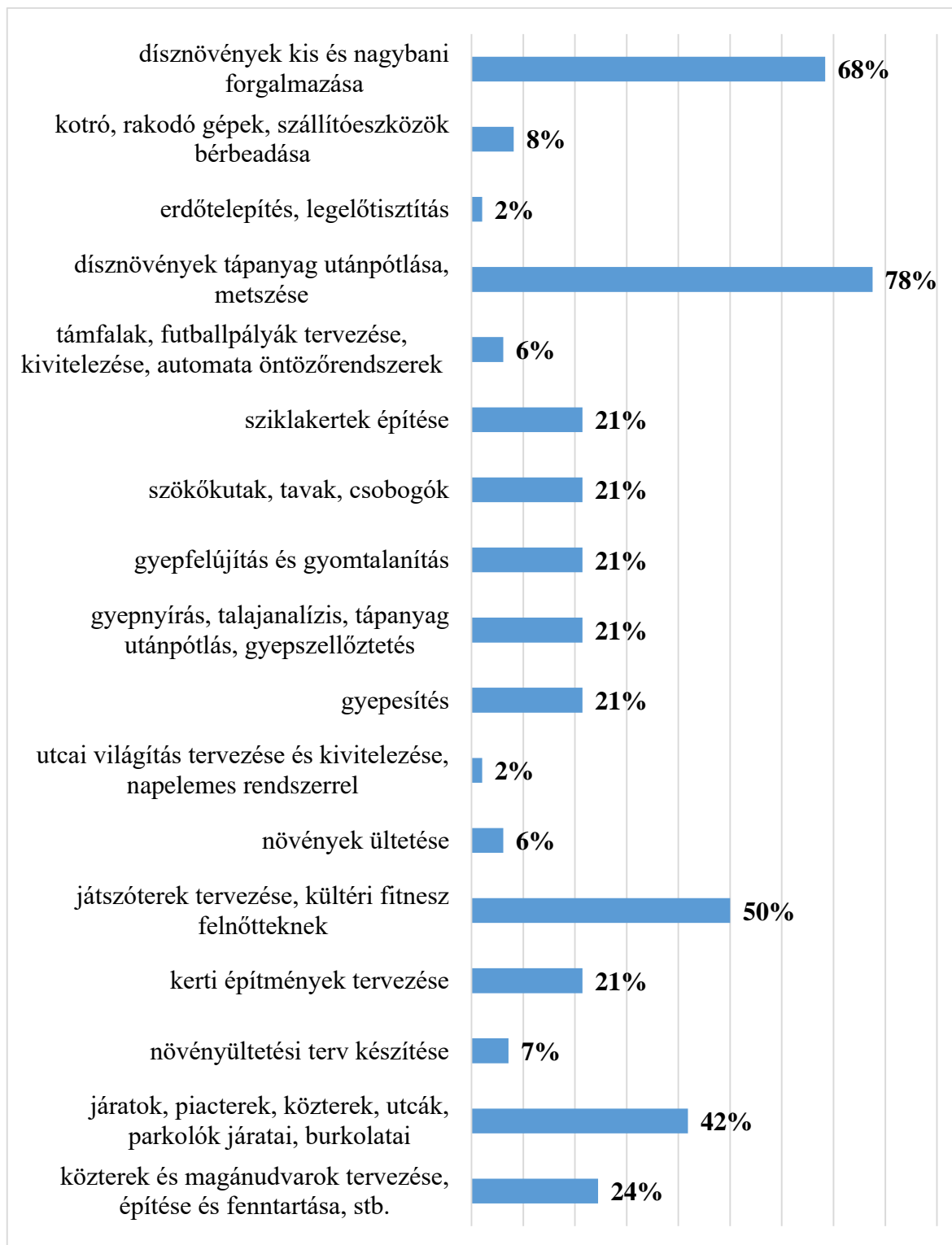
19. ábra: Véleménye szerint Szekszárdon van igény kertészeti vállalkozás indítására? (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022.

A megkérdezettek az alábbi szolgáltatásokat várják el legnagyobb mértékben egy kertészeti vállalkozástól:

- közterek és magánudvarok tervezése, építése és fenntartása, meglévő zöld övezetek, parkok rendezése, felújítása, átalakítása, új terek tervezése és teljes körű kivitelezése 24%;
- piacterek, közterek, utcák, parkoló járatai, burkolatai (macskakő, piskóta, kavics, aszfalt, gumi, szeletelt keményfa burkolat) 42%;
- játszóterek tervezése, kültéri fitness felnőtteknek 50%;
- gyepesítés, gyepnyírás, talajanalízis, tápanyag utánpótlás, gyepszellőztetés, gyepfelújítás és gyomtalanítás, kerti építmények tervezése 21%;
- dísnövények tápanyag utánpótlása, metszése 78%;
- dísnövények kis és nagybani forgalmazása 68% (20. ábra).

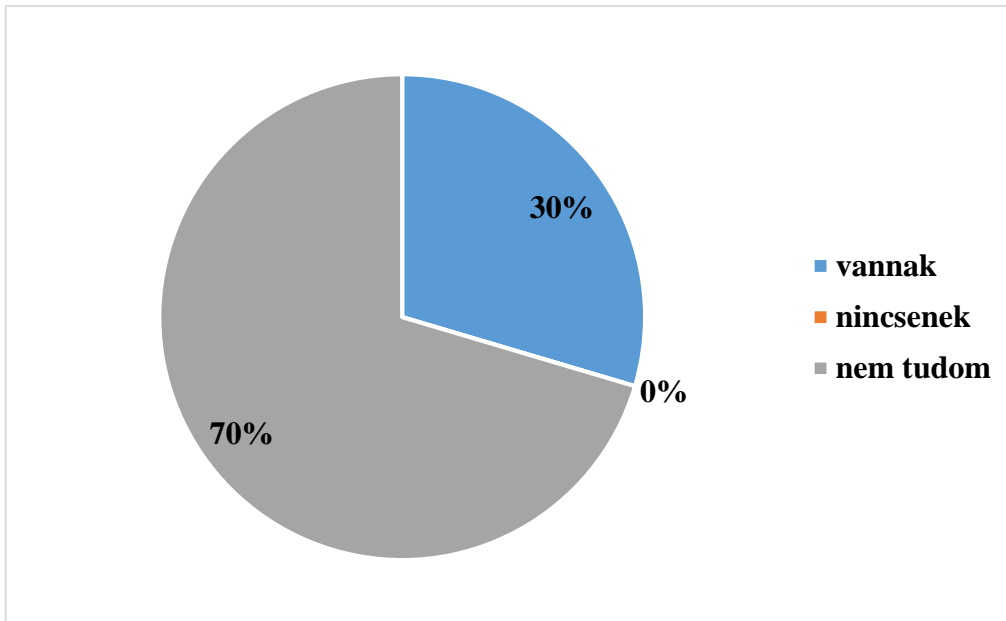
A többi, általam felsorolt tevékenységre kisebb mértékben van igény, ha a válaszadók véleményét vesszük figyelembe.

20. ábra: Kertészeti vállalkozástól elvárt szolgáltatások (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022.

A megkérdezettek 70%-a úgy vélekedett, hogy Szekszárdon vannak jól felkészült kertész szakemberek, 30% nem igényelte mostanig a szolgáltatásaikat, ezért nem tudott véleményt formálni (21. ábra).

21. ábra: Szekszárdon vannak jól felkészült kertész szakemberek (%)

Forrás: Saját kutatás és szerkesztés, 2022.

Utolsó kérdéssel azt akartam megtudni, hogy a megkérdezettek véleménye szerint **jelen gazdasági körülmények között életképes Szekszárdon egy kertészeti vállalkozás,** és a válaszadók mindannyian igennel válaszoltak.

4. Következtetések, javaslatok

Ahogy a kérdőíves kutatás eredményeiből láthattuk, a megkérdezettek 80%-ának nagyon fontos, hogy saját maga ura legyen, továbbá az is kiderült, hogy 68% fontosnak tartja, hogy ő maga legyen a saját maga főnöke.

Kutatási eredményeim azt mutatják, hogy nem minden vállalkozó tudja elindítani saját vállalkozását saját tőkéből, a megkérdezetteknek csupán 42%-nak volt elégséges a saját tőkéje. Vannak, akik rokonok segítségével, mások pályázati finanszírozás által, megint mások banki kölcsönt igénybe véve építettek ki vállalkozást.

A kutatásom eredményeiből az is kiderült, hogy bár esetenként nehézkes az ügyintézés, összességében a megkérdezettek 84%-a szerint Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező-e a saját vállalkozás indításához. A válaszadók 80%-a szerint Tolna megyében van lehetőség új vállalkozás indítására. Mindezeket figyelembe véve megállapítottam, hogy az első hipotézisem (**H1**), amely szerint *Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező a saját vállalkozás indításához, **beigazolódott.***

A megkérdezettek 100-ban úgy gondolják, hogy Szekszárdon életképes lenne egy új kertészeti vállalkozás indítása. Azt is megtudtam, hogy a megkérdezettek egy kertészeti vállalkozástól leginkább közterek és magánudvarok tervezését, építését és fenntartását, piacterek, közterek, utcák, parkolók járatai, burkolatainak megvalósítását, játszóterek tervezését, gyepesítést, gyepkezelést, kerti építmények tervezését, dísznövények forgalmazását és azok kezelését várják el. A kérdőív eredményeit értékelve megállapítottam, hogy a második hipotézisem (**H2**), amely szerint *Szekszárdon igény van egy szerteágazó szolgáltatásokat nyújtó kertészeti vállalkozásra, szintén **beigazolódott.***

Véleményem szerint érdemes lenne kiemelt figyelmet fordítani a fiatalok vállalkozással kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásának elmélyítésére, mivel a nyitottság megvan bennük nemcsak a vállalkozás, hanem az újdonságok iránt is. A sikeres, újításra nyitott, innováción alapuló vállalkozások nagy száma pozitív hatást gyakorol nemcsak a gazdaságra, de a társadalom egészére is. Érdemes lenne népszerűsíteni a vállalkozói képzéseket, amelyek sikeres elvégzése után a nyertes projektek kivitelezésére egy éves ingyenes szaktanácsadást is biztosítanak.

Úgy gondolom, hogy még több támogatást kellene biztosítani az államnak a fiatal vállalkozóknak álmaik megvalósításában, melyeket népszerűsíteni is szükséges lenne. Úgy gondolom, hogy jobban kéne tudatosítani a fiatalok körében, hogy egy vállalkozás létrehozása és működtetése lehet olyan jövedelemteremtő hatású, mint alkalmazottnak lenni egy önkormányzatnál vagy egyéb állami szervezetnél, és több befektetett munkával nagyobb

sikereket lehet elérni. Szerintem a pályakezdő fiatalok körében olyan programokat kellene szervezni, melyekben már tapasztalt vállalkozók mutatják be, miért jó vállalkozónak lenni, mire lehet számítani vállalkozóként, és mire érdemes figyelni egy vállalkozás megalapításánál.

Kezdő vállalkozóként sok negatív visszajelzésre lehet számítani. Azonban ennek nem szabad elriasztania a vállalkozás létrehozásától. Természetesen akadnak kockázatok, de a kellő felkészüléssel csökkenthetjük ezek bekövetkezését.

5. Összefoglalás

Ahogy a szakdolgozatom bevezető részében említettem, szakdolgozatomban arra keresem a választ, hogy az általam választott aspektusban milyen lehetőségei vannak a kezdő vállalkozóknak és vállalkozások indításának Magyarországon, Szekszárdon. A kutatás legfontosabb célja volt, hogy azonosítsa azokat az egyéni motivációkat, amelyek a vállalkozóvá válási folyamatot érdemben befolyásolhatják.

A szakirodalom feldolgozása során azt vizsgáltam, hogy mit jelent a vállalkozó és a vállalkozások fogalma, milyen vállalkozástípusok léteznek. Érintettem a nemzetközi tapasztalatok témakörét ebben a témában, valamint az Európai Unió tapasztalatok témakörét, majd a magyarországi vállalkozási lehetőségeket vizsgáltam.

A saját kutatásom személyes kérdőíves megkérdezésen alapszik, aminek célja az volt, hogy felmérjem a településen élők vállalkozási hajlandóságát, azon belül pedig azt, hogy melyek a motivációs tényezők egy saját vállalkozás beindítása esetén, illetve mi hátráltatja őket ebben. Lehetőségeimből adódóan a kérdőívet elsősorban a személyes ismeretségi körömben és a szekszárdi lakosság körében kérdeztem le. A negyedik fejezetben megfogalmaztam a következtetéseimet és javaslataimat, majd összefoglalóval zártam a dolgozatot.

A vállalkozói hajlam kialakulásában a tanulásnak, illetve az oktatásnak fontos szerepe van, de ezen felül még számos más tényező is befolyásolja. Szoros kapcsolat van a vállalkozási hajlandóság és a vállalkozóvá válás között, de ez természetesen nem jelenti azt, hogy a vállalkozói hajlam garantálja a vállalkozói jövőt.

A nemzetközi és az európai példák nagyon biztatók, ennek ellenére, mi a vállalkozásunkban fokként szeretnénk előre/feljebb lépni, hiszen elképzeléseink, terveink, céljaink vannak fejleszteni és bővíteni vállalkozásunkat. Az esztétikai funkciók kivül a dísznövényeknek rendkívül fontos szerepük van az emberi környezet kialakításában, az urbanizáció negatív következményeinek csökkentésében (pl. oxigént termelnek, árnyékolnak, megkötik a levegő káros anyagait). Éppen ezért, elsősorban a dísznövényekre és a kertépítésre fókuszálunk jelenleg.

Kutatásomban két hipotézist fogalmaztam meg, mindkettő beigazolódott. Ezek a következők voltak: **H1:** Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező a saját vállalkozás indításához. **H2:** Szekszárdon igény van egy szerteágazó szolgáltatásokat nyújtó kertészeti vállalkozásra.

Szekszárd belterületén sok a zöldfelület, a parkok és az utakat szegélyező fasorok, a belterületi körforgalmak összességében ápoltak. Zöldterület-fejlesztésre vár az északi részen

Miklósváros, ahol több, nagyméretű, elhanyagolt telek található. A külterület dombság felé eső részét a zártkertek, szőlők uralják, amelyek nyugati irányban, Sötétvölgy felé dombvidéki erdőségekbe válnak át. Ezekben a részeken folyamatos feladatot jelent a mélyutak és az azt szegélyező növényzet karbantartása. A Duna felé eső külterületi részeken (Keselyűsi út, Bárányfok, Ósákpusztá) is számos hasznosítatlan, vagy rossz állapotban lévő ingatlan vár fejlesztésre. Remélhetőleg a felsoroltakat majd a mi vállalkozásunk valósítja meg.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozom témavezetőmnek, Dr. Fehér Orsolyának azért, hogy elméleti és gyakorlati információkkal segítette munkámat, megosztotta velem tapasztalatait, észrevételeit, ez által értékes gondolatokkal gazdagíthattam tudásomat és elkészíthettem szakdolgozatomat. Megköszönöm Tanárainak a sok értékes információt, amelynek birtokába juthattam a három év alatt. Köszönöm Családomnak is a türelmet, a szeretetet, ahogy elviseltek engem a vizsgadrukk időszakában.

Forrásjegyzék

- Cégtan (2016): Vállalkozási fajták bemutatása, <https://cegtan.hu/cikkek/cikk/18-vallalkozasi-fajtak-bemutatasa>
- Dániel Z. A. (2016): Eszközvásárlásra kapott Uniós támogatások hatása a hazai kkvk hozzáadott értékének változására is konvergencia folyamataikra, a 2007-2013-as tervezési időszakban, doktori értekezés
- EUROPEAN COMMISSION (2000): Agenda 2000. The Lisbon European Council – An Agenda of Economic and Social Renewal for Europe, Contribution of the European Commission, Brussels
- EUROPEAN COMMISSION (2004): Action Plan: The European Agenda for Entrepreneurship. Brussels, 11.02.2004.
- EUROPEAN COMMISSION (2004): Kisvállalkozások Európai Chartája 2004. Luxemburg, Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala.
- EUROPEAN COMMISSION (2007): Versenyképességi és innovációs keretprogram (CIP) (2007–2013). Few Framework Programme on Competitiveness and Innovation, http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/strategies/n26104_hu.htm
- Fülöp Gy. (2004): Kisvállalati gazdálkodás, 2. átdolgozott, bővített kiadás, AULA Kiadó, Budapest
- Hancz G. és Kosina G (2019): Javaslat a zöldfelület jelentőségének növelésére a smart city indikátorok között, International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS) Vol. 4. (2019). No. 4, DOI: 10.21791/IJEMS.2019.4.42.
- Kaposi Z. (2010): Magyarország gazdaságtörténete 1700-2000, Dialóg Campus Kiadó, Budapest
- Klement J. (2012): Hazai vállalkozók a hőskorban, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- Kovács I. (2014): A vállalkozói hajlandóság alakulása és motivációja KKV szektorban, Miskolci Egyetem GTK, Gazdálkodástani Intézet, Miskolc
- Laki M. és Szalai J. (2013): Tíz évvel később-magyar nagyvállalkozók európai környezetben, Közgazdasági Szemle Alapítvány, Budapest
- Laki, M., Szalai J.(2004): Vállalkozók vagy polgárok? Osiris Kiadó, Budapest
- McClelland, D. C. (1961): Entrepreneurial behavior. In D. C. McClelland, The achieving society. D Van Nostrand Company.
- PwC (2017): Family Business Survey. New vines from strong roots, South African edition 2016/2017. <https://www.pwc.co.za/en/assets/pdf/family-business-survey-2016.pdf>

- Román Z. (2004): A vállalkozás az Európai Unióban és Magyarországon., Európai Tükör - a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tudományos online folyóirata, 9. évf. (7). 50-65. p.
- Szekszárd Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027
- Szerb L., Kocsis-Kisantal O. (2008): Vállalkozói kultúra Magyarországon két napilap tükrében Közgazdasági Szemle, 2008/3. szám, 244.
- Szerb L., Márkus G. (2007): A felsőoktatási környezet hatása a vállalkozói életpálya választására Közgazdasági szemle, 2007/3. szám, 248–273.
- Szerb L., Márkus G. (2007): A vállalkozói környezet és vállalkozásoktatás Vezetéstudomány, 2007/6. szám, 30.
- Sztárayné Kézdy É. (2011): Az interjúkészítés módszertana, http://www.szepejudit.hu/interjukeszites_modszertan.pdf
- Takács K. K., Kis J. és Silye A. (2017): Fiatalközvetítő kézikönyve, a Jogaink Egyesület kiadványa, jogaink.ro
- Tobak J., A. Nábrádi A., Nagy A. Sz. (2018): Sikeres nemzetközi és hazai családi vállalkozások, Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék
- UNITED STATES GOVERNMENT PRINTING OFFICE (2007): The Small Business Economy for Data Year 2006.
- Vecsenyi J. (2009): Kisvállalkozások indítása és működtetése, Prospektkop Nyomda
- Vecsenyi J.(1999): Vállalkozási szervezetek és stratégiák, Aula, Budapest
- Zsiláné André A. szerk. (2017): Kertészeti alapismeretek I. - Dísznövénytermesztés, Gyakorlati jegyzet Kertészmérnöki BSc hallgatók részére, Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi- és Környezetgazdálkodási Kar, Debrecen

Online források

- Központi Statisztikai Hivatal:
- https://www.ksh.hu/stadat_files/kor/hu/kor0011.html
- http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_03_17_2011.pdf
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer. <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep/kivalasztott-mutatok.html>
- <http://nepesseg.com/tolna/szekszard>
- <https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/>

Melléklet

Kérdőív

Nagy Viktória-Fruzsina vagyok, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Budai Campusának végzős hallgatója. Az alábbi kérdőív kitöltésével segítsen szakdolgozatom elkészítésben.

1. **Életkora**

- 20 év alatt
- 21-29 év
- 30-39 év
- 40-49 év
- 50-59
- 60 év fölött

2. **Neme**

- férfi
- nő

3. **Iskolai végzettsége**

- alapfokú
- középfokú
- felsőfokú

4. **Mennyire fontos az Ön számára, hogy saját maga főnöke legyen?**

- nagyon fontos
- egyáltalán nem fontos
- fontos lenne számomra, de nincsenek meg a feltételei

5. **Szívesen lenne vállalkozó?**

- igen
- nem
- már vállalkozó vagyok
- még nem gondolkoztam rajta

6. **Miért szeretne vállalkozó lenni?** (több válasz is megjelölhető, ahol 1. a legfontosabb, 5. a legkevésbé fontos).

	1	2	3	4	5
☐ Izgalmas munkám legyen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Szabadság, függetlenség	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Magam ura legyek	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Tekintélyem legyen	☐	☐	☐	☐	☐

☐ Saját álmom megvalósítása	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Létrehozni valamit, értéket teremteni	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Kreativitásom kamatoztatása	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Munkahelyteremtés	☐	☐	☐	☐	☐

7. Ön szerint Tolna megye településein van-e lehetőség vállalkozást indítani?

- igen
 nem
 nem tudom

8. Ön nyitott az újdonságra?

- igen
 nem
 részben

9. Van/volt saját tőkéje vállalkozás alapításához?

- igen
 nem

10. Ha nincs/nem volt saját kezdőtőkéje, miből finanszírozza vállalkozása elindítását?

- banki kölcsönből
 magánszemélytől kért kölcsönből
 pályázati forrásokból

11. Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező-e a saját vállalkozás indításához?

- kedvező
 fáradságosnak, bonyolultnak tartom az eljárást
 nem kedvező
 nem tudom

12. Vállalkozó rokonai/ismerősei példája befolyásolta azt az elhatározását, hogy vállalkozást indítson?

	igen	nem	részben
☐ igen, a szüleim	☐	☐	☐
☐ igen, a rokonság	☐	☐	☐
☐ igen, a baráti kör	☐	☐	☐
☐ nem befolyásolt	☐	☐	☐

13. Mi a végzettsége szerinti szakmája?

14. Tervezi 5 éven belül vállalkozás indítását?

- igen
 nem

15. Ha igen, milyen ágazatban?

- kereskedelem
- turizmus, vendéglátás
- mezőgazdasági termelés
- kertészet
- élelmiszer előállítás
- könnyűipar
- szórakoztatóipar
- egyéb szolgáltatás
- webáruház

16. Véleménye szerint Szekszárdon van igény kertészeti vállalkozás indítására?

- van
- nincs
- nem tudom

17. Milyen szolgáltatásokat vár el egy kertészeti vállalkozástól?

- közterek és magánudvarok tervezése, építése és fenntartása, meglévő zöld övezetek, parkok rendezése, felújítása, átalakítása, új terek tervezése és teljes körű kivitelezése
- járatok, piacterek, közterek, utcák, parkolók járatai, burkolatai (macskakő, piskóta, kavics, aszfalt, gumi, szeletelt keményfa burkolat)
- növényültetési terv készítése
- kerti építmények tervezése
- játszóterek tervezése, kültéri fitness felnőtteknek
- növények ültetése
- utcai világítás tervezése és kivitelezése, napelemes rendszerrel
- gyepesítés
- gyepnyírás, talajanalízis, tápanyag utánpótlás, gyepszellőztetés
- gyepfelújítás és gyomtalanítás
- szökőkutak, tavak, csobogók
- sziklakertek építése
- támfalak, futballpályák tervezése, kivitelezése, automata öntözőrendszerek telepítésével is
- dísznövények tápanyag utánpótlása, metszése
- erdőtelepítés, legelőtisztítás
- kotró, rakodó gépek, szállítóeszközök (1,5 -24 tonnáig) bérbeadása
- dísznövények kis és nagybani forgalmazása

18. Véleménye szerint Szekszárdon vannak jól felkészült kertész szakemberek?

- vannak
- nincsenek
- nem tudom

19. Jelen gazdasági körülmények között életképes Szekszárdon egy kertészeti vállalkozás?

- igen
- nem
- nem tudom

Köszönöm a hasznos segítségét!

Ábrák jegyzéke

1. ábra: A Világ TOP 500 családi vállalkozásának területi megoszlása (%).....	8
2. ábra: A Világ TOP 50 családi vállalkozásainak megoszlása tevékenység alapján (%).....	9
3. ábra: Landcare Garden Kft telephelye Szekszárdon.....	17
4. ábra: Kertépítés, térkövezés, dísznövény elhelyezés - a LANDCARE Garden Kft. munkái	18
5. ábra: Dísznövények a LANDCARE Garden Kft.-nél.....	19
6. ábra: Nemek szerinti megoszlás (%).....	21
7. ábra: Korosztály szerinti megoszlás (%).....	21
8. ábra: Iskolai végzettség szerinti megoszlás (%).....	22
9. ábra: Mennyire fontos az Ön számára, hogy saját maga főnöke legyen (%).....	22
10. ábra: Vállalkozóvá válási hajlandóság mértéke (%).....	23
11. ábra: Vállalkozásindítási lehetőségek Tolna megyében (%).....	24
12. ábra: Nyitottság az újdonságra (%).....	24
13. ábra: Induló tőke megléte (%).....	25
14. ábra: Vállalkozások finanszírozási módja (%).....	25
15. ábra: Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező-e a saját vállalkozás indításához? (%).....	26
16. ábra: Vállalkozás indítását befolyásoló személyek (%).....	26
17. ábra: Vállalkozási szándék mértéke (%).....	27
18. ábra: Választott vállalkozási területek (%).....	27
19. ábra: Véleménye szerint Szekszárdon van igény kertészeti vállalkozás indítására? (%)	28
20. ábra: Kertészeti vállalkozástól elvárt szolgáltatások (%).....	29
21. ábra: Szekszárdon vannak jól felkészült kertész szakemberek (%).....	30

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Miért szeretne vállalkozó lenni (%).....	23
---	----

Függelékek

NYILATKOZAT

Alulírott **Nagy Viktória-Fruzsina**, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, **Budai Campus**, Kertészettudományi Intézet, Kertészeti és Agrártudományi Kar **Kertészmérnöki** szak nappali/**levelező*** tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem***

Kelt: _____ év _____ hó _____ nap

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem***

Kelt: _____ év _____ hó _____ nap

Belső konzulens

***Kérjük a megfelelőt aláhúzni!**

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Kertészeti vállalkozásfejlesztés lehetőségei Szekszárdon

A dolgozatot készítő hallgató neve: Nagy Viktória-Fruzsina

Kertészmérnöki Szak, BSc, levelező tagozat

Kertészettudományi Intézet/ Kertészmérnöki Tanszék

Belső témavezető: Dr. Fehér Orsolya, egyetemi docens, MATE

Külső témavezető: (név, beosztás, munkahely megnevezése)

Szakedolgozatomban arra keresem a választ, hogy az általam választott aspektusban milyen lehetőségei vannak a kezdő vállalkozóknak és vállalkozások indításának Magyarországon, Szekszárdon. A kutatás legfontosabb célja volt, hogy azonosítsa azokat az egyéni motivációkat, amelyek a vállalkozóvá válási folyamatot érdemben befolyásolhatják.

A szakirodalom feldolgozása során azt vizsgáltam, hogy mit jelent a vállalkozó és a vállalkozások fogalma, milyen vállalkozástípusok léteznek. Érintettem a nemzetközi tapasztalatok témakörét ebben a témában, valamint az Európai Unió tapasztalatok témakörét, majd a magyarországi vállalkozási lehetőségeket vizsgáltam.

A saját kutatásom személyes kérdőíves megkérdezésen alapszik, aminek célja az volt, hogy felmérjem a településen élők vállalkozási hajlandóságát, azon belül pedig azt, hogy melyek a motivációs tényezők egy saját vállalkozás beindítása esetén, illetve mi hátráltatja őket ebben. Lehetőségeimből adódóan a kérdőívet elsősorban a személyes ismeretségi körömben és a szekszárdi lakosság körében kérdeztem le. A negyedik fejezetben megfogalmaztam a következtetéseimet és javaslataimat, majd összefoglalóval zártam a dolgozatot.

Vállalkozásunkban fokként szeretnénk előre/feljebb lépni, hiszen elképzeléseink, terveink, céljaink vannak fejleszteni és bővíteni vállalkozásunkat. Az esztétikai funkciók kivül a dísznövényeknek rendkívül fontos szerepük van az emberi környezet kialakításában, az urbanizáció negatív következményeinek csökkentésében (pl. oxigént termelnek, árnyékolnak, megkötik a levegő káros anyagait). Éppen ezért, elsősorban a dísznövényekre és a kertépítésre fókuszálunk jelenleg.

Kutatásomban két hipotézist fogalmaztam meg, mindkettő beigazolódott. Ezek a következők voltak: **H1:** Magyarország jelenlegi gazdasági és jogi környezete kedvező a saját vállalkozás indításához. **H2:** Szekszárdon igény van egy szerteágazó szolgáltatásokat nyújtó kertészeti vállalkozásra.